Бухы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

БУРЯАД ҮНЭН

КПСС-эй Буряадай обкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Советэй, Министрнүүдэй Советэй орган

Газетэмнай 1921 оной декабриин 21-һээ гарана | № 8 (14119) | 1976 оной январиин 11, воскресени | Сэн 2 мүнгэн.

Областной партийна XXIX конференци тухай ИНФОРМАЦИОННО МЭДЭЭСЭЛ

Үсэгэлдэр, январиин 10-най үдэр областной партийна XXIX конференци хүдэлмэреэ үргэлжэлүүлбэ.

Конференциин зүбшэлгэдэ табигдаһан «Партиин XXV съездэдэ зорюулжа, КПСС-эй ЦК-гай гаргаһан «СССР-эй арадай ажахые 1976—1980 онуудта хүгжөөхэ гол шэглэлнүүдэй» проект тухай» асуудалаар Буряадай АССР-эй Министрнүүдэй Советэй түрүүлэгшэ **Н. Б. Пивоваров** элидхэл хэбэ.

Элидхэл зүбшэн хэлсэлгэдэ КПСС-эй Сэлэнгын райкомой нэгэдэхи секретарь **М. Ж. Шагдаров**, «Забайкаллес» гэжэ үйлэдбэриин нэгэдэлэй генеральна директор **Д. Д. Серебренников**, Улаан-Үдын шэлэй заводой машинист **В. Е. Петров**, республикын Госпланай түрүүлэгшэ **Д-Н. Т. Раднаев**, Улаан-Үдын нарин сэмбын комбинадай директор **К. П. Альцман**, Улаан-Үдын Калининай нэрэмжэтэ локомотивна депогой машинист **Г. Д. Торонов**, «Нижнеангарсктрансстрой» трестые эрхилэгшэ **В. М. Кривочуприн**, Буряадай геологическа управлениин начальник **А. С. Филько**, республикын мелиорациин ба уһанай ажахын министр **Л. С. Санеев** гэгшэд хабаадалсаба.

Конференци зүбшэһэн асуудалаараа зохихо тогтоол баталан абаһан байна.

Партиин областной комитет, областной партийна организациин шалгалтын комисси, тэрэшэлэн КПСС-эй XXV съездэдэ хабаадаха делегадууд конференци дээрэ һунгагдаһан байна.

Энээгээр областной партийна XXIX конференци хүдэлмэреэ дүүргэбэ. Делегадууд хүл дээрээ бодожо, партийна гимн—«Интернационал» дуулаба.

ОБЛАСТНОЙ ПАРТИЙНА XXIX КОНФЕРЕНЦИ ДЭЭРЭ ҺУНГАГДАҺАН

КПСС-эй ОБКОМОЙ ГЭШҮҮД

Акулов И. И.	Даржаев И. Д.	Модогоев А. У.	Смолин Д. Д.
Альцман К. П.	Дарханов В. У.	Мохосоев М. В.	Созыкин Н. В.
Ангапов С. В.	Дмитриев Ю. Р.	Неганов М. И.	Соковиков А. Н.
Ангархаев Б. Д.	Дмитриев С. С.	Николаев Б. И.	Таракановская Г. А.
Асеев А. С.	Елизов Е. Ф.	Николаева Г. В.	Титов В. И.
Бадиев А. А.	Жалсараев Д. З.	Николаев Б. Н.	Тогмитова Н. Л.
Бадмаев С. С.	Жаргалов С. Б.	Ошоров С. Л.	Тухалова Н. А.
Бадмаев Г. Е.	Завгородняя М. Ф.	Павлов П. М.	Тухаринов Ю. В.
Базаров В. Б.	Замбулаева Е. П.	Пивоваров Н. Б.	Тыхеева Ц. Э.
Беляков А. М.	Зинченко И. П.	Плотников А. И.	Тыхенов А. В.
Бардонов А. Б.	Именохоев А. А.	Потапов Л. В.	Убеев В. П.
Берещинов А. С.	Кавелин Ю. И.	Поздеев Б. З.	Ухова Р. А.
Бирюков В. Г.	Кванталиани А. А.	Потеряхин В. П.	Фабричев А. Ф.
Бородуля М. Т.	Ключникова З. Г.	Похосоев Л. Я.	Фролов Д. Ш.
Булдаев С. Н.	Козлов И. М.	Продайвода К. М.	Хабалов С. М.
Бутуханов Н. В.	Кондакова К. П.	Рабдаев Г. Л.	Хмелев А. И.
Ванкеев Ж. Б.	Конев Г. М.	Раднаев В. Д.	Цыденжапов Б. Ц.
Ветошкин А. С.	Кораблев А. И.	Раднаев Д-Н. Т.	Цыденова Ц. Б.
Вовк В. Н.	Кузнецова Л. Н.	Раднаев Л. Б.	Цыренжапова Н. Н.
Волков В. А.	Кушнарев В. М.	Сангадиева О. Э.	Черныш В. И.
Восканянц К. А.	Леонов В. М.	Санеев Л. А.	Черняков И. Д.
Гармаев Р. Б.	Лысов В. Ф.	Сахьянов В. А.	Чукаев А. Д.
Гаськов М. М.	Мадыева Л. Д.	Седых Л. Н.	Шагдаров М. Ж.
Гончиков Д. Д.	Малыгин Н. И.	Семенов Б. С.	Шелковников Н. Е.
Горшкова Е. П.	Медведев И. С.	Серебренников Д. Д.	Шомоев К. К.
Дагбаев К. Д.	Митыпов Ц. Ц.	Скубаренко Е. Н.	Щекотов И. К.
			Эрдынеев Ц. Б.

КПСС-эй ОБКОМОЙ ГЭШҮҮНДЭ КАНДИДАДУУД

Антакшинова И. А.	Дубровская Г. Н.	Мельников С. А.	Тюменцев Г. П.
Бардунаев В. И.	Жамсуев Б. Ц.	Моглоев А. Д.	Филько А. С.
Батудаев И. А.	Зайцев И. А.	Мурчин М. Т.	Хабалов М. М.
Баяртуев Р. Г.	Ишмакова Ф. К.	Осеева В. Ф.	Хананова Л. И.
Березкин П. С.	Калашников К. А.	Очиров Б. Р.	Цыремпилов Д. Т.
Бизюкин Н. И.	Квашнин В. А.	Прокушев А. Н.	Чепурин И. П.
Бурлов П. Н.	Кривочуприн В. М.	Рыжов Л. К.	Шитиков Ю. В.
Быкова Е. И.	Лубсандоржиев К. Д.	Солянникова К. И.	Шоймполова З. Ш.
Власова В. А.	Лубсанова Е. П.	Степанова Т. Е.	Эрдынеев Р. Э.
Гуржей Л. Т.	Маслов В. Н.	Тадвашкина Н. Л.	Ямпилов Б. Б.
Дашиева В. Г.	Медведев Н. Е.	Таханов А. Д.	

ОБЛАСТНОЙ ПАРТИЙНА ОРГАНИЗАЦИИН ШАЛГАЛТЫН КОМИССИИН ГЭШҮҮД

Адонин А. С.	Ендонов Ч. В.	Пономаренко Г. М.	Смолина М. И.
Бадеег Ф. Г.	Засухин В. Г.	Поспелов М. В.	Суетин И. П.
Басанов А. М.	Кашкин Л. Н.	Потепалов А. Р.	Тугутова Т. Д.
Болонев Д. П.	Марзаев П. Д.	Пуховской В. М.	Чагдурова З. А.
Бутковский П. И.	Михайлов Н. Н.	Ренчинов П. Э.	Ченкиров Ф. И.
Гармаев В. Ц.	Найданов Н. Н.	Розанов Н. А.	Шевелева Т. Н.
Гришкин С. И.	Паршин А. В.	Сивкин Г. П.	Шишмарёв А. Н.
Дамдинов Н. Г.	Пластинин А. В.	Сидорин А. А.	

ОБЛАСТНОЙ ПАРТИЙНА XXIX КОНФЕРЕНЦИИН ҺУНГАҺАН КПСС-эй XXV СЪЕЗДЫН ДЕЛЕГАДУУД

Бадмаев Г. Е.	Ванкеев Ж. Б.	Модогоев А. У.	Цыденова Ц. Б.
Беляков А. М.	Кузнецова Л. Н.	Пивоваров Н. Б.	Семенов Б. С.
Болдонова Д. Е.	Медведев И. С.	Продайвода К. М.	Трубицын Е. Г.
Буркин Б. З.	Миронов Г. И.		Тухаринов Ю. В.

КПСС-эй ОБКОМОЙ НЭГЭДЭХИ ПЛЕНУМ

Байгша оной январиин ...най үдэр КПСС-эй Буряадай обкомой I пленум боложо, эмхидхэлэй асуудалнуудые зүбшэн хэлсэһэн байна.

КПСС-эй обкомой нэгэдэхи секретарлар **А. У. Модогоев** һунгагдаба. Партиин обкомой хоёрдохи секретарлар **К. М. Продайвода** һунгагдаа. Партиин обкомой секретарьнараар **В. Г. Бирюков, А. А. Бадиев, В. Ф. Лысов** һунгагдаһан байна.

КПСС-эй обкомой бюрогой гэшүүдээр **А. У. Модогоев, К. М. Продайвода, В. Г. Бирюков, А. А. Бадиев, В. Ф. Лысов, Н. Б. Пивоваров, Б. С. Семенов, А. М. Беляков, А. Б. Бардонов, В. И. Титов, И. П. Зинченко** гэгшэд һунгагдаба.

КПСС-эй обкомой бюрогой гэшүүндэ кандидадуудаар **В. А. Волков, А. И. Кораблев, И. К. Щекотов, В. Д. Раднаев, Ю. В. Тухаринов** һунгагдаа.

Пленумэй заседани дээрэ обкомой таһагуудые даагшанар баталагдаһан байна. Партийно-эмхидхэлэй хүдэлмэриин таһагые даагшаар **А. Б. Бардонов**, пропаганда ба агитациин таһагые — **М. М. Гаськов**, наука ба һургуулинуудай таһагые — **Л. Я. Похосоев**, культурын таһагые — **Д. Т. Цыремпилов**, промышленностиин таһагые — **Л. В. Потапов**, барилгын таһагые — **С. Л. Ошоров**, транспортын ба холбооной таһагые — **В. Н. Вовк**, хүдөө ажахын таһагые — **Б. Н. Николаев**, захиргаанай органуудай таһагые — **К. А. Калашников**, хүнгэн ба эдеэ хоолой промышленностиин, худалдаа наймаанай таһагые — **С. Н. Булдаев**, юрэнхы таһагые — **А. Н. Шишмарев**, финансово-ажахын таһагые даагшаар **М. Т. Мурчин** баталагдаа.

КПСС-эй обкомой дэргэдэхи партийна комиссиин түрүүлэгшээр **Е. Ф. Елизов** баталагдаба.

«Правда Бурятии» газетын редактораар **И. К. Щекотовые**, «Буряад үнэн» газетын редактораар **Ц. Ц. Цибудеевые** пленум баталһан байна.

* * *

Областной партийна организациин шалгалтын комиссиин заседани боложо, энэ комиссиин түрүүлэгшээр **А. А. Сидорин** һунгагдаа.

СССР-эй гадаадын хэрэгүүдэй министр А. А. Громыкын Япондо ошоод байһан тухай

ТОКИО. (ТАСС). КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, СССР-эй гадаадын хэрэгүүдэй министр А. А. Громыко Японой правительствын уряалаар, албанай хэрэгээр январиин 9-дэ Токиодо ерээ. СССР-эй ба Японой гүрэнэй тугуудай хиидхэгдэһэн Ханэда гэжэ аэродром дээрэ тэрэниие Японой гадаадын хэрэгүүдэй министр К. Миядзава, Японһоо СССР-тэ байдаг элшэн сайд А. Сигемицу, СССР-һээ Японой байдаг элшэн сайд О. А. Трояновский, социалис оронуудһаа Токиодо байдаг дипломатическа түлөөлэлгэтэ эмхинүүдэй толгойлогшонор угтаба.

* * *

Японой гадаадын хэрэгүүдэй министр К. Миядзава КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, СССР-эй гадаадын хэрэгүүдэй министр А. А. Громыкын Японой ошоод байһантайнь дашарамдуулан, январиин 9-дэ обед эмхидхээ. Хани ёһоной ор-шон байдалда үнгэрһэн обедэй үедэ К. Миядзава, А. А. Громыко үгэнүүдые хэлэбэ.

* * *

А. А. Громыко тэрэл үдэртөө Японой парламентын доодо палатын түрүүлэгшэ С. Маэо, газар тариалангай ба модо ургуулгын министр С. Абэ, гэгээрэлэй министр М. Нагаи гэгшэдтэй, Япон-совет хани баарисаанай парламентска ассоциациин түрүүлэгшэ Х. Исидатэй, Японой худалдаа наймаанай бүлэгүүдэй ба олониитын түлөөлэгшэдтэй уулзаа.

XXV КПСС-эй съездые угтуулан

ОРОЛДОСЫН АШААР

Малшад болон механизаторнуудые эд бараагаар, эдеэ хоолой зүйлнүүдээр саг соонь хангахын тула манай Хонхолын сельпо үнгэрэгшэ табан жэлэй туршада бага бэшэ ажал хэһэн байна.

Эд бараа наймаалха табан жэлэйнгээ даабарине болзорһоонь холо урид дүүргээд, һүүлшын жэлэй даабарине үнгэрэгшэ һарын 25-да дүүргээбди.

Холын малшадта саг үргэлжэ ошожо байдаг автолавкые жолоодогшо Федор Федорович Бурлаков табан жэлэйнгээ түсэб дүрбэн жэл 11 һара соо дүүргээд, һүүлшын жэлэй даабарине үнгэрөөшэ декабриин 24-дэ дүүргэһэн байна.

Манай сельпогой Хонхоло, Никольск тосхонуудтахи наймаалагшад үнгэрэгшэ табан жэлэй туршада мүн лэ урагшатай һайнаар ажаллажа гараа. Жэшээнь, Хонхолын эд бараагай 1-дэхи, эдеэ хоолой 4-дэхи магазинууд табан жэлэйнгээ даабарине болзорһоонь урид дүүргэһэн байна. 1-дэхи эд бараанай магазиние даагша Г. М. Павлова, эдеэ хоолой магазинуудта хүдэлдэг наймаалагшад П. И. Иванова, А. А. Калашникова, Е. С. Русанова гэгшэд эд бараа наймаалха табан жэлэйнгээ даабарине болзорһоонь урид дүүргэжэ шадаа.

Никольск тосхоной эдеэ хоолой 2-дохи магазинай хүдэлмэрилэгшэд баһал оролдосотой һайнаар хүдэлжэ байна. Хонхоло тосхондохи столовын хүдэлмэрилэгшэд Е. Д. Марусятенко, А. К. Рыпкова ажалдаа һайса дүршэжэ, бэрхэ хүдэлмэришэдэй тоодо оронхой.

«Искра», Ленинэй нэрэмжэтэ колхозуудай малшад болон механизаторнуудые эд бараагаар хангадаг манай сельпогой наймаалагшад шэнэ арбадахи табан жэлдэ ажалаа улам һайжаруулха зорилготой.

Партиин XXV съездэдэ зорюулжа, КПСС-эй ЦК-гай гаргаһан «СССР-эй арадай ажахые 1976—1980 онуудта хүгжөөхэ гол шэглэлнүүдэй» проектые зүбшэн хэлсээд, ажалаа улам һайжаруулха хэмжээ-ябуулгануудые хараалжа байнабди.

К. ПОЛОМОШНОВА.
Мухар-Шэбэрэй аймагай Хонхолын сельпогой түрүүлэгшэ.

ТҮЛЭГ ДУНДАА

Үнинһөө хойшо манай эндэхи хонишод үбэл эртэ, бүри декабриин һүүл багаар хурьгадые абажа эхилдэг заншалтай юм. Тиимэһээ мүнөө манай эндэхи Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой эхэ хонидой гурбан отарада шэнэ түл одоол түлэг «адхаржа» байна.

Жэшээлхэдэ, ажахын түб Шарза гэжэ газарһаа холо бэшэ үбэлжэжэ байһан үнинэй хонишод Ж. Р. Патархеев, С. А. Хаптагаева гэгшэдэй харууһалдаг хонидһоо даб дээрэ 180 гаран хурьган абтанхай. Мүн нэгэдэхи бригадын Урда-Хүреэлэгтэ гэжэ газарта буусатай хонишод Даниил Дабаевай гэр бүлын харууһалдаг 260 эхэ хонидһоонь 180 шахуу хурьган абтаад, нэгэшье түл гарза хоролтодо ороогүй томо болгоно. Тиихэдэ Хүтэл гэжэ газарта үбэлжэжэ байһан хонишон Дари Доржиевагай отарада түрүүшын 165 хурьган гаранхай.

Колхозой хонишод партиин XXV съездын хүндэлэлэй социалис мүрысөөндэ оролсоод, съездын нээгдэхэ үдэр болотор бүхы хонидоо гол түлэб хурьгалуулжа дүүргэхэ, нэгэшье түл гарзалуулхагүй, зуун эхэ хонин бүриһөө шадаал һаа олон хурьга томо болгохо зорилго урдаа табинхай.

С. БИДАНОВ,
Ахын аймагай Баруун-Голой сомоной Советэй гүйсэдкомой түрүүлэгшэ.

ХОНОГОЙ 400 ГРАММААР

«Прибайкалец» колхозой гахайн фермэдэ ажалладаг гахайшад энэ үбэлжэлгын үедэ һүрэгөө нилээд олошоруулжа, гүрэндэ гахайн мяха ехээр тушаахын тула дээшэлүүлэгдэһэн социалис уялга абаба. Тиигэжэ үнгэрһэн ноябрь һараһаа байгша оной июниин эхин болотор гахайнуудаа 300 толгойгоор олошоруулжа, энэ хугасаа соо 1800 поршоонхо түлжүүлхэ, шэгнүүрыень бүхыдөө 1550 центнерээр нэмээхэ зорилготой. Мүн гүрэндэ 1000 центнер гахайн мяха тушаахаар хараална.

Мүнөө фермэдэ 750 гахай шахалгада табигдажа. тус бүриинь шэгнүүр сүүдхын 400 граммаар нэмээгдэнэ.

П. ХАЛТАНОВ.
Прибайкалиин аймаг.

Эрхим оператор

Онохойн модоной комбинадай коллектив партиин XXV съездэдэ зорюулан дээшэлүүлэгдэһэн социалис уялга абаад, тэрэнээ амжалтатайгаар бэелүүлжэ байна. Комбинадай хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ мэргэжэлтэд үдэрһөө үдэртэ улам эршэтэйгээр ажаллана. Модоной зоригоолоор хабтагай хэдэг оньһон түхеэрэлгые хүдэлгэдэг оператор Геннадий Шаталов халаанайнгаа даабари 15—20 процентээр үлүүлэн дүүргэжэ, түрүү ажалай үльгэр жэшээ харуулна.

Геннадий Шаталов эрхим һайнаар хүдэлжэ байһанайнгаа түлөө коммунис ажалай ударнигай үндэр нэрэ солодо хүртэһэн байна. Залуу хүдэлмэришэн партиин XXV съездые нэрэтэй түрэтэйгөөр угтаха гэһэн мүрысөөндэ хам оролсоод, хаба шадалаа гамнангүйгөөр хүдэлжэ, бага гаргашатайгаар ехэ продукци гаргана. Тэрээндэ комбинадай «эрхим оператор» гэһэн нэрэ соло олгогдонхой.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: оператор Г. Шаталов.
П. ГОМБОЖАПОВАЙ фото.

АЖАЛЫНЬ ЕХЭ

Юһэдэхи табан жэлэйнгээ һүүлшын үдэрнүүдые үдэшөөд байһан манай совхозой хүдэлмэришэд бүхы оронойнгоо ажалшадта адли шэнэ арбадахи табан жэлдэ түрэл ажахынгаа һалбари бүхэниие бэхижүүлхэ зорилгоор эдэ үдэрнүүдтэ шэнэ хэмжээ ябуулгануудые хараалжа байна. Ушар иимэһээ совхозой малшад, хонишод, механизаторнууд үнгэрһэн юһэдэхи табан жэлэй туршада хараалагдаһан түсэб, уялгануудаа сүм дүүргэхын тула горитой оролдолго гаргажа, зарим тэды амжалта туйлаһан байна. Тусхайлан хэлэбэл, түгэсхэхы жэлдэ механизаторнууд, таряашаднай гектар бүриһөө 9,4 центнер орооһо суглуулжа, ниитынгээ адууһа малда бардам хүрэхөөр үбһэ, тэжээл бэлэдхэһэн, гүрэндэ нооһо, мяха тушааха түсэбөө болзортонь бэелүүлжэ амжаа юм.

Тиин саашадаа ниитынгээ адууһа малай ашаг шэмые эрид дээшэлүүлжэ, хямда сэнтэй, һайн шанартай эдеэ хоолой зүйлнүүдые гаргаша багатайгаар, элбэгээр бэлэдхэжэ, Эхэ орондоо тушаадаг болохын тула нэн түрүүлэн гол баялиг болохо газарайнгаа үрэжэл һайжаруулха, уһалууритай болгохо ба таряалан, сабшалангаа үргэдхэхэ байна.

Һүүлэй жэлнүүдтэ газарай үрэжэл һайжаруулха талаар совхоз дотор нилээд хүдэлмэри ябуулагдадагшье һаа, илангаяа орооһо таряанай, ногооной ургаса үшөөл һанаһанда хүрэмөөр дээшэлнэгүй. Тиимын тула тээмэндэ болоһон хамтынгаа суглаан дээрэ тус ажахын малшад, хонишод, механизаторнууд ойрын жэлнүүдтэ Аргатын, Элигшэнэй, Саһандайн сабшалан дээрэ культурно-техническэ хүдэлмэри үргэнөөр ябуулжа, утэг хэхэ, тэрэниие нилээд үргэдхэхэ гэлсээ. Мүн Хара-Модон шадархи намаг налхида абтаһан ехэхэн сабшалан хатаажа, хүбхэтэһэн газарыень борнойлоод, наг шэбхэ ехээр зөөжэ гаргабал, нилээд нэмэлтэ үбһэн абтаха байна гэжэ суглаанда хабаадагшад тэмдэглэһэн байна. Хоёрдохёор, үрэжэлөө муудаһан, дошо болдогто, һөөг бургааһанда дарагдаһан газараа үндэһөөрнь һайжаруулаад, олон жэлэй ногоо тарибал, нилээд ашагтай. Юуб гэхэдэ, совхозой лугомелиоративна отрядай механизаторнуудай гурбан жэлэй саада тээ тариһан олон жэлэй ногооной поли дээрэһээ байгша ондо гектарай дунда зэргээр 40 центнер үбһэн абтажа, энэ хүдэлмэриин нилээд ашагтай байһыень элирүүлээ. Ерэхэ жэлһээ эхилжэ, олон жэлэй ногоо тариха газараа улам үргэдхэхэ, мүн иимэ ногооной үрэһэ суглуулха тухай ехэ хөөрэлдөөн тус суглаан дээрэ болоһон байна.

Сагай уларилай хэды таарамжагүй байбашье һаань, совхозой олохон малшад, һаалишад, хонишод хубиингаа табан жэлэй түсэб болзортонь бэелүүлжэ, туйлаһанаа улам батадхаһан юм. Жэшээлбэл, ажахымнай түрүү хонишод Пуржима Аюшеева, Сергей Тарасов, Очирма Ламажапова, Надмит Шагжин, Түмэн-Баяр Цыбикмитов гэгшэд байгша ондо хараалагдаһан түсэб, уялгаяа сүм бэелүүлээ бэлэй.

Хойшодоо түл олоор абажа, ниитынгээ адууһа малай тоо толгойе горитойгоор олошоруулжа, ашаг шэмыень эрид дээшэлүүлхын тула гансашье газараа һайжаруулаад, үбһэ тэжээл ехээр бэлэдхэжэ абаха бэшэ, мүн томодхогдоһон байрануудые хаа хаанагүй барижа, бүхы хүшэр хүндэ ажалыень оньһожоруулха болоно. Тэрэгүй һаа, продуктнуудые гаргаша багатайгаар, ехээр абаха аргагүй бшуу.

Арбадахи табан жэлэй эхин—1976 онһоо эхилжэ, совхоз дотор малай байранууд, малшад, хонишодой байха гэрнүүд, мүн зуһалангуудта хурьга, тугалнуудай хоргохо һарабшануудые шэнээр барихаар хараалагдаа. Игэжэ Аргатын совхозой малшад, механизаторнууд, хонишод партиин XXV съездэдэ зорюулжа, КПСС-эй ЦК-гай гаргаһан «СССР-эй арадай ажахые 1976—1980 онуудта хүгжөөхэ гол шэглэлнүүдэй» проектые зүбшэн хэлсэхэдээ, арбадахи табан жэлдэ гол һалбари болохо адууһа мал үсхэбэрилгэеэ улам хүгжөөхэ, дундаршагүй баялиг болохо газарайнгаа үрэжэл заатагүй һайжаруулха холын хараатай түсэб зохёохоор шидэбэд.

Д. ГОМБОЕВ.
Хурамхаанай аймаг.

ТЕХНИКЫН ЁҺОТОЙ ЭЗЭН

Ямаршье амжалта миил зүндөө туйлагдадаг бэшэ ааб даа. Эндэ үнэн зүрхэнэй оролдолго, бэлиг шадабари гаргаха, эсэшэ сусашагүйгөөр ажаллаха хэрэгтэй. Баһал өөрынгөө шэлэһэн мэргэжэлдэ дурлаха ёһотой.

Захар Григорьевич Шитин эгээл тиимэ — ажалда шуханги, оролдосотой нэтэрүүгээр хүдэлдэг, техникэдэ айхабтар дуратай, тэрэниие арбан хургандаа адли шудалһан хүн.

Тиимэл хадаа «Гигант» колхозойнгоо бусад механизаторнуудтай тон адли эрхэ байдалда хүдэлжэ байгаад, хэзээдэшье ехэ ажал хэһэн байдаг. Жэшээнь, үнгэрэгшэ жэлдэ намарай паар хахалалгын үедэ хүдэлмэриин 25 үдэр соо ДТ-75 трактораар 298 гектар газар хахалаа гэхэ гү, али үдэр бүхэндэ дунда зэргээр 12 гектар газар элдүүрилээ. Тиигэжэ аймагай трактористнуудай дунда чемпион боложо гараа.

Үнгэрһэн юһэдэхи табан жэл соо Захар Шитин өөрынгөө трактораар 6930 гектар условно хахалалга хэжэ, даабаряа 2 мянган гектараар үлүүлээ.

— Ямаршье техникэдэ һайн харууһан хэрэгтэй ха юм даа. Бүхы узел, деталь, частьнуудыень саг соонь залхуугүйгөөр шалгажа, хэрэгтэй газартань тоһодожо, тааруулан тодхожо байха ёһотой, — гэжэ Захар Григорьевич хэлэнэ.

Буряадай АССР-эй габьяата механизатор мүнөө трактораа үни хада жэншэдгүй заһабарилжа, ерэхэ хабарай тарилгада хүдэлхөөр түгэс бэлэн болгонхой.

В. БУДАЖАПОВ.
Загарайн аймаг.

ҮНДЭР УРГАСЫН ЭХИН

Эрхим шанартай үрэһэн— үндэр ургасын эхин гэжэ таряаша зон дэмы хэлэдэггүй ааб даа. Юуб гэхэдэ, машина, техникэеэ эзэн ёһоор ашаглажа, газараа һайнаар элдүүрилээд, зүбөөр утэгжүүлээд байхаһаа гадна, үшөө һайн шанартай, таатай сортын үрэһэ бэлдэжэ, шадаал һаа, орооһо таряанай элбэг баян ургаса абтаха байна.

Нёдондо манай совхоздо бүхы таряалангай гектар бүриһөө 17 шахуу центнер ургаса хуряагдаа. Тиихэдэ Д. Т. Бадмаевай хүтэлбэрилдэг бригадынхид га бүхэнһөө 18 центнер таряа абаа юм. Эндэ һайн шанартай үрэһэ бэлдэһэнэймнай аша үрэ эли бодо харагдаа.

Эгээл тиимэһээ ерэхэ хабарай тарилгада хэрэгтэй үрэһэ хүрэнгые бүри халуун намарһаа ургасаяа хуряажа, таряа гүрэндэ худалдажа байхаһаа хойшо бэлдэжэ эхилээбди.

Д. БАДМАЕВА.
Зэдын аймагай Оёорой совхозой таряанай тоогые даагша.

ТООСООТО ЭЛИДХЭЛНҮҮДЫЕ ЗҮБШЭН ХЭЛСЭЛГЭ

КПСС-эй УЛААН-ҮДЫН ГОРКОМОЙ НЭГЭДЭХИ СЕКРЕТАРЬ А. М. БЕЛЯКОВ:

Областной партийна XXIX конференци партиин ээлжээтэ XXV съездэ бэлдэжэ байhан үедэ үнгэргэгдэжэ байна. Бүхы ажалшад ажалай ба политическэ ехэ дэбжэлтын оршон байдалда партиин XXV съездэ зорюулжа, КПСС-эй ЦК-гай гаргаhан «СССР-эй арадай ажахые 1976—1980 онуудта хүгжөөхэ гол шэглэлнүүдэй» проектые зүбшэн хэлсэжэ, партиин дотоодын ба гадаадын политика hайшаан дэмжэжэ байhанаа мэдүүлнэ.

Эдэ үдэрнүүдтэ городой предприяти ба барилгануудай коллективүүд съездын хүндэлэлэй дээшэлүүлэгдэhэн шэнэ социалис уялгануудые абажа, 1976 ондо, мүн арбадахи табан жэлэй үедэ бэелүүлхэ зорилгоёо тодорхойлжо, үнгэрhэн табан жэлэй үрэ дүнгүүдые согсолжо байна. Городой партийна организаци областной партийна комитедэй хүтэлбэри доро ябажа, республикынгаа ниислэлэй экономико ба культура хүгжөөхэ хэрэгтэ муу бэшэ үрэ дүнгүүдые туйлаа. Городой промышленность продукци худалдаха табан жэлэйнгээ түсэбые болзорhоонь урид дүүргээ. Табан жэлэй хугасаада продукци үйлэдбэрилгын хэмжээн 52 процентээр дээшэлhэн байна.

Табан жэлэй туршада город соо хэгдэхэ барилга-хабсаралгын хүдэлмэриин хэмжээн 1,5 дахин дээшэлээ, олон барилга ашаглалгада тушаагдаа, 600 мянган дүрбэлжэн метр байрын талмай ашаглалгада оруулагдаа. Предприяти ба барилгын хүдэлмэришэдэй, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэдэй хүсэ шадалаа гарган ажаллаhанай ба партийна организацинуудай эмхидхэлэй, политическэ ехэ хүдэлмэри ябуулhанай ашаар амжалта туйлагдаа.

Прибор бүтээлгын, «Хүндэлэлэй Тэмдэг» орденто «Электромашина» заводуудай, гэр барилгын комбинадай коллективүүд съездын урда тээхи социалис мүрысөө дэлгэрүүлхэ үүсхэл гаргаад, абаhан уялгануудаа амжалтатайгаар дүүргэжэ байна. Үйлэдбэриин хэдэн мянгаад түрүүшүүл табан жэлэй түсэбые болзорhоонь урид дүүргэхэ мүрысөөндэ оролсожо, абаhан уялгануудаа дүүргээ. Тэдэнэй олонхинь 1976 ба 1977 онуудай түсэбөөр ажаллажа эхилээ. Тэдэнэй дундаhаа областной партийна конференциин делегадууд, авиазаводой слесарь-хабсаргагша Акуловые, ЛВРЗ-гэй слесарь Бадмаевые, шэлэй заводой шэл татаха машинын машинист Петровые, 1-дэхи СМУ-гай штукатур-шэрдэгшэдэй бригадир Кузнецова болон бусадые нэрлэмээр.

Городой экономико хүгжөөхэ, үйлэдбэриин ашаг үрэ дээшэлүүлхэ асуудалнууд горкомой ба КПСС-эй райкомуудай гол анхаралда байгаа. Городой олон предприятинууд шэнэдхэн байгуулагдаhан, үргэдхэгдэhэн, шэнэ техникээр хангагдаhан байна.

Городой промышленностьда табан жэлэй туршада ажалай бүтээсэ 28 процентээр дээшэлүүлэгдээ. Нёдондо городой дүрбэн предприяти — мелькомбинат, пиво шаналгын, хирпиисын ба загаhа болбосоруулгын заводууд түсэбөө дүүргээгүй.

Үйлэдбэриин гол фонднуудые хүгжөөхэ талаар ехэ хүдэлмэриин хэгдэбэшье, тэдэнhээ продукци абалга үшөө бага, гол фонднууд ашагтай hайнаар үшөө хэрэглэгдэнэгүй. Табан жэлэй туршада промышленностиин гол фонднуудай 75 процентээр дээшэлбэшье, продукци абалга оройдоо 45 процентээр ургаа. Предприятинуудай 40 шахуу процентнь гүрэндэ олзо доход оруулха даабаряа дүүргээгүй байха юм.

Продукциин шанар дээшэлүүлгэ партийна организацинуудай гол шухала зорилго болоно. Энэ талаар hүүлэй үедэ городой зарим предприятинуудта ехэ хүдэлмэри хэгдээ. Промышленна зарим зүйлнүүдтэ Гүрэнэй эрхим шанарай тэмдэг абтаа. Гэбэшье, продукциин шанар hайжаруулха тэмсэл үшөө шангаар ябуулагданагүй.

Ажахын ажал ябуулгын нэгэ шухала участок капитальна барилга болоно. Барилгын олон организаци түсэбөө дүүргэнэгүй. Олон барилга унжагайруулагдана. Капитальна барилгые зүбөөр хүтэлбэрилхэ, барилгашадай коллективүүдтэ партийна нүлөө дээшэлүүлхэ гээшэ ехэ шухала болоо. Барилгын организацинуудай ажалай бүтээсэ дээшэлүүлхын тула шэнэ онол арга, түрүү дүй дүршэл нэбтэрүүлхэ шухала. Мүн барилгын индустриальна бааза хүгжөөхэ хэрэгтэй. Тиихын тула арбадахи табан жэлэй үедэ барилгын үйлэдбэриин өөрынь бааза хүгжөөхэ болонобди. Хабсаргамал түмэр бетон зүйлнүүдые үйлэдбэрилхэ завод, модо болбосоруулгын предприяти бариха, карьернэ ажахы хүгжөөхэ шухала. Бидэнэр энэ асуудал шиидхэхыень «Главвостоксибстройдо» ханданабди.

Автротранспорт хэрэглэлгые hайжаруулха тухай тон зүб эрилтэ тоосоото элидхэл соо табигдаа. Автомашина жолоодогшодой дунда ябуулагдаха хүдэлмэри hайжаруулха ёhотойбди.

Республикынгаа ниислэлые үндэр болбосон түхэлтэй город болгохын тула ногооруулгын ехэ хүдэлмэри хэхэ, үйлсэ, талмайнуудые асфальтаар хушаха хүдэлмэри хэгдэхэ ёhотой. Энэ асуудал манай хамтымнай хэрэг мүн болоно.

Городые халуун уhаар, уураар хангаха асуудал ехэ шухала болонхой. ТЭЦ-эй хүсэ шадал үргэдхэгдэжэ байна. Харин тиихэтэй хамта хоёрдохи ТЭЦ бариха шухала болоо. «Востокэнерго» ба Энергетикын, электрификациин министерство энэ асуудал шиидхээгүй байhаар. КПСС-эй обкомые ба республикын Министрнүүдэй Соведые энэ асуудал шиидхэхэ хэрэгтэмнай туhаламжа хүргэхыень гуйнабди.

Городой партийна организациин урда табигдаhан зорилго шиидхэхын тула тэрэнэй бүхы эмхинүүдые бэхижүүлхэ, партийна органуудай хүдэлмэриин онол арга hайжаруулха, партийна эхин организацинуудай үүргэ ба нүлөө дээшэлүүлхэ болонобди.

ХҮДӨӨ АЖАХЫН МИНИСТР Б. Д. АНГАРХАЕВ:

Тоосоото үедэ КПСС-эй обкомой хүтэлбэри доро ябажа, республикын Хүдөө ажахын министерство, тэрэнэй нютагуудтахи органууд хүдөө ажахын үйлэдбэрине хүтэлбэрилгын хэмжээе дээшэлүүлхэ талаар зарим тэды хүдэлмэри хэhэн байна. Тиигэжэ hүүлэй жэлнүүдтэ колхоз болон совхозуудта ороохо таряа, малай тэжээл бэлэдхэлгэ ехэ болоо, газар тарялангай культура зарим тэды дээшэлээ, мал ажалай продуктнууд хараата ехээр абтадаг болоhон байна. Тиибэшье энэмнай мүнөө сагай эрилтые хангаhагүй.

Тиимэhээ саашадаа тарялан, сабшалангай ургаса эрид дээшэлүүлхэ хэрэгтэй болоно. Энэ зорилгые шиидхэхын тула уhалагдадаг газараа хүсэд hайнаар ашаглаха гээшэ ехэ удха шанартай. Теэд мүнөө дээрээ Мухар-Шэбэрэй, Хурамхаанай, Загарайн аймагуудта уhалагдадаг газар муугаар ашаглагдана. Эдэ аймагуудта 1975 ондо уhалагдадаг газар дээрэhээ хуурай газарайхиhаа ороохо тарянай бага ургаса абтаhан байна. Энэ юун дээрэhээ болоноб гэхэдэ, уhалагдадаг газар дээрэ бэелүүлэгдэхэ агротехническэ хэмжээнүүд хүсэдөөр дүүргэгдэнэгүй, газар уhалха, хүрьhэ элдүүрилхэ хүдэлмэри хоорондоо холбоогүйгөөр ябуулагдана. Уhалагдадаг газар бодото эзэгүй байhаар, тэндэ үтэгжүүлгэ бага оруулагдана.

Намаг хатаагдаhан газарта проектын ёhоор культур-техническэ хүдэлмэри хэгдэнгүйгөөр ажахынуудта тушаагдана. Ушар нимэhээ хатаагдаhан газарай 30 процентнь бэлшээридэ хэрэглэгдэнэ, 44 процентдэнь культур-техническэ хүдэлмэри хэхэ хэрэгтэй. Эдэ бүгэдэ hайжаруулагдаhан газарые зүбөөр ашаглаха хэрэгтэ haад ушаруулна.

Республикын колхоз, совхозуудта жэл бүри 13—15 мянган гектар ургаса багатай сабшалан болон бэлшээри үндэhөөрөө hайжаруулагдана. Теэд олон жэлэй ногооной үрэhэнэй дутамаг байhан дээрэhээ тэрэ газарта тарилга хэгдэнгүй байжа, ашаг үгэлгэнь алдагдана. Зүгөөр нигэжэ үндэhөөрөө hайжаруулагдаhан газар дээрэ олон жэлэй ногоо таржа, үбhэ ногооной баян ургаса абажа байhан жэшээнүүд олон. Саланай, Хүрбын, Худанай болон Захааминай аймагай хэдэн совхозуудта иимэ газарта таригдаhан олон жэлэй ногооной гектар бүриhөө 36—40 центнер үбhэн абтана. Саашадаа ажахы бүхэндэ тэжээл үйлэдбэрилхэ тусхай бригада, отрядуудые бэхижүүлжэ, тэдэндэ ногоо тариха, олон жэлэй ногооной үрэhэ абадаг болохо даабари үгтэхэ зэргэтэй. Тиигэжэ тэжээл бэлэдхэлгые үйлэдбэриин тусхай hалбари болгохо саг ерээ.

Хүдөө ажахын үйлэдбэридэ ороохо тарянай, тэжээлэй ургамалнуудай, мүн хартаабха болон овощой үрэhэ ургуулан абаха хэрэг гээгдэлдэ байhан вандаа. Министерствын мэргэжэлтэд энэ хэрэгые hайжаруулха, үрэhэ үйлэдбэрилхэ тусхай ажахынуудые эмхидхэхэ, үрэhэнэй ажахые промышленна hуури дээрэ гаргаха хэмжээнүүдые хараалаад, КПСС-эй обкомой, республикын правительствын хэлэлсэлдэ табихаар бэлдээд байна. Энэ зорилгые шиидхэхын тула ойрын хоёр жэлдэ мүнгэ зөөри hомолхо хэрэгтэй.

Хүдөө ажахын үйлэдбэрине хүгжөөхэ орёо зорилгонуудые шиидхэхэдэ, тэрэниие зүбөөр хүтэлбэрилхэдэ хүдөө ажахын мэргэжэлтэд болон колхоз, совхозуудай хүтэлбэрилэгшэд гол үүргэ дүүргэхэ уялгатай. Эдэ мэргэжэлтэдэй, хүтэлбэрилэгшэдэй дунда бии байгаа дүршэл шадабари ехэтэй хүнүүдэй хажуугаар ажалдаа хайша хэрэгээр, сэльхэл hаналаа хүсэд табингүйгөөр ажалладаг зон бии. Республикын олохон аймагуудта мэргэжэлтэдэй үүргэ доро дарагданхай. Тэдэнэр олон ушарта өөhэдынгөө мэргэжэлээр хүдэлдэггүй, хүтэлбэрилэгшэдэй зарса болоод үнгэрдэг. Тусхай бригада, фермэнүүдые хүтэлбэрилгэдэ мэргэжэлтэд үсөөн табигдана. Энэ дутагдалаа усадхаха ёhотойбди. Гэхэ зуура, манай Министерство мэргэжэлтэдэй hуралсал эмхидхэхэ хэрэгтэ горитой анхарал табиха ёhотой.

Республикын промышленна предприятинууд колхоз болон совхозуудта шефскэ ехэ туhаламжа хүргэдэг. Теэд тэрэнь саг зуурын, гансал тэжээл бэлэдхэхэ, ургаса хуряаха үедэ үргэнөөр ябуулагдана. Зүгөөр ажахынууд хоорондын томо барилгануудые хэхэдэ, фермэнүүдые оньhожоруулха ба электрижүүлхэдэ, социальна бусад барилгануудые хэхэдэ ехэ туhа хүргэхэ байгаа. Энэ талаар шэнэ табан жэлдэ шефскэ туhаламжые ашаг үрэтэй болгохоор гэжэ hанагдана.

ПРИБОР БҮТЭЭЛГЫН ЗАВОДОЙ ДИРЕКТОР И. С. МЕДВЕДЕВ:

Арбадахи табан жэлые шанарай ба ниитын үйлэдбэриин ашаг үрэ дээшэлүүлгын жэлнүүд болгохо гэhэн зорилгые манай заводой коллектив үнэн зүрхэнhөө hайшаана. КПСС-эй XXV съездые нэрэтэй түрэтэйгөөр угтаха гэhэн социалис мүрысөөндэ оролсоhон манай коллектив 1975 оной угтамжын түсэб-уялгануудаа амжалтатайгаар дүүргээ.

Манай коллектив ямар аргаар табан жэлэй даабарине, социалис уялгануудаа дүүргээб? Үйлэдбэреэ техническэ талаар шэнээр зэбсэгжүүлхэ гол шэглэл баримталаабди. Хоердохёор, hайн бэлэдхэлтэй саг үргэлжын кадрнуудтай болохо, тэдэнэй ажалай ба үйлэдбэриин журам дээшэлүүлхэ, технологическа журам сахиха гэжэ анхарагдаа. Гурбадахяар, коллективэй дунда ябуулагдаха ниитэ политическэ хүдэлмэри болбол хүдэлмэришэдэй эдэбхи үүсхэл дээшэлүүлхэ, мүн бүхы коллективээ нэгэ гол зорилготойгоор ажаллуулха хэрэгтэ зорюулагдаhан байна.

Цехүүд, участогуудай, хүдэлмэришэдэй абаhан угтамжын түсэбүүд табан жэлэй түсэбые бүхы дээрэнь амжалтатайгаар дүүргэхэ хэрэгтэ ехэ удха шанартай байба. Үнгэрhэн табан жэлэй үедэ заводой партийна ба комсомолой организацинууд ургаа, бэхижээ. Гүрүү олон хүдэлмэришэд партиин зэргэдэ абтаhан байна.

Хүдэлмэришэдэй дунда ябуулагдаха хүдэлмэри нарижуулан hайжаруулагдаа. Хүдэлмэришэн бүхэнэй, мастерска участогай, цехэй ба бүхы заводой хүдэлмэриин үрэ дүнгүүд үдэр бүхэндэ гаргагдадаг болоо. Энэ хадаа урдань абаhан шиидхэбэри ба тогтоолнуудые дүүргэхэ, хинан шалгаха хэрэгтэ бага бэшээр нүлөөлнэ. Инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэдэй дунда социалис мүрысөөн эмхидхэгдэдэг болоо. Тэдэнэй эдэбхи үүсхэл табан жэлэй аша туhада зорюулагдаа. Тиигэжэ табан жэлэй туршада дүрбэ миллион түхэригэй экономическа ашаг үрэ абтаhан байна.

Заводой коллектив хүдэлмэришэдые ба инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэдые комплексноор бэлэдхэхэ зарим тэды дүй дүршэлтэй болоо. Үнгэрhэн табан жэлэй хугасаада хүдэлмэришэдэй мэргэжэл дээшэлээ, 800 гаран хүдэлмэришэн хэдэн мэргэжэлтэй болоо, олон хүдэлмэришэд түрүү дүй дүршэл шудалаа.

Үйлэдбэреэ зүбөөр эмх[illegible]хэн хүтэлбэрилхэ, заво[illegible] хүтэлбэрилхы тушаалтада[illegible] мэргэжэл шадабари дээш[illegible]лүүлхэ асуудалда ехэ а[illegible]харал хандуулагдана. Г[illegible] мэргэжэлтэд, цехүүд, та[illegible]гуудай хүтэлбэрилэгшэд, ү[illegible]лэдбэриин мастернууд эл[illegible] янзын hуралсалда хабаадү[illegible]лагдана. Манай коллекти[illegible] эрдэм, техникын туйлалт[illegible]нуудые үйлэдбэридэ нэбт[illegible]рүүлхэ гэжэ оролдоно. Аж[illegible]лые эрдэм ухаанай үндэhэ[illegible] эмхидхэхэ хэмжээ ябуул[illegible]нууд хараалагдаад, боло[illegible] дээрээ бэелүүлэгдээ. Үйл[illegible]бэриин процессүүд оньh[illegible]жоруулагдана, автомат а[illegible]гаар хангагдана. Детальн[illegible]дые хабсаргаха хоёр конв[illegible]ер, бүтээсэ ехэтэй хэдэн [illegible]нэ түхеэрэлгэ, автомат ар[illegible] үйлэдбэридэ нэбтэрүүлэгд[illegible] Эдэ бүгэдын ашаар ажала[illegible] бүтээсэ 45 процентээр д[illegible]шэлүүлэгдэhэн байна.

Һаяхан заводой парти[illegible] үйлэдбэриин культура д[illegible]шэлүүлхэ хэмжээ ябуу[illegible] хараалаа. Энээнэй ашаар ш[illegible]нэ түхеэрэлгэ, түрүү техн[illegible]логи үйлэдбэридэ нэб[illegible]рүүлэгдэхэ, хүдэлмэришэд[illegible] мэргэжэл шадабари дээш[illegible]лүүлэгдэхэ, продукциин ш[illegible]нар hайжаруулагдаха юм.

Манай коллективэй хүд[illegible]мэриин дутагдалнууды[illegible] усадхаха асуудалда арбад[illegible]хи табан жэлэй түрүүш[illegible] жэлhээ гол анхаралаа х[illegible]дуулхамнай. Заводой жэг[illegible] hайнаар хүдэлдэг болохы[illegible] тулада хэрэгтэй матери[illegible] детальнуудаар хангаха ш[illegible]ла. Энэ хэрэгтэмнай ту[illegible]ламжа хүргэхыень парти[illegible] обкомдо ханданабди.

Ажалай саг миии г[illegible] ушар зайсуулха, хүдэлм[illegible]шэдэй олоор hэлгэгдэхэ [illegible]римта усадхаха гэжэ оро[illegible]дохобди. Мүн социальна [illegible] культурна барилга эрхил[illegible] шухала.

Шэнэ табан жэлдэ мана[illegible] коллективэй бэелүүлхэ з[illegible]рилго ехэ юм. Үйлэдбэри[illegible]гоо хэмжээ хоёр дахин д[illegible]шэлүүлхэ болонобди. Т[illegible]хын тула заводые техни[illegible]скэ талаарнь шэнээр зэбсэг[illegible]жүүлхэ холын хараатай т[illegible]сэб зохёогдоо. Энэ түсэб[illegible] ёhоор заводой участок, ц[illegible]хүүд үргэлжэдөө оньhожо[illegible]руулагдаха, автомат арга[illegible] хангагдаха юм. Заводой х[illegible]тэлбэрилэгшэд, партийн[illegible] профсоюзай, комсомоло[illegible] комитедүүд съездын хүн[illegible]дэлэлдэ абаhан социали[illegible] уялгануудаа цех, бригад[illegible] хүдэлмэришэн бүхэнэй дү[illegible] гэхэ хэрэгтэ эмхидхэлэй [illegible] ниитэ политическэ хүдэл[illegible]мэреэ зорюулха юм.

ОБЛАСТНОЙ ПАРТИЙНА ОРГАНИЗАЦИИН ШАЛГАЛТЫН КОМИССИИН ТООСООН

(Комиссиин түрүүлэгшэ нүхэр А. А. Сидориной хэhэн элидхэлhээ)

Областной партийна организациин шалгалтын комисси КПСС-эй Уставтай зохилдуулан, КПСС-эй обкомой, партийна хэблэлнүүдэй финансово-ажахын ажал ябуулгые тоосоото үе соо саг үргэлжэ шалгаhан, партиин гэшүүнэй түлбэриеэ хэр зүбөөр, саг соонь түлэжэ байhые, КПСС-эй обкомдо ороhон бэшэг, гомдол болон мэдүүлгэнүүдые хаража үзэлгые саг үргэлжын хиналта доро абаhан байна. Иимэ шалгалтануудай дүнгөөр таараха хэмжээнүүд абтадаг байгаа.

ПАРТИИН ГЭШҮҮНЭЙ ТҮЛБЭРИ ТУХАЙ

Саг соонь партиин гэшүүнэй түлбэри үгэлгэ хадаа ганса финансын асуудал бэшэ. Коммунистын хэр журам hайнтай байhые, КПСС-эй Устав дотор бэшэгдэhэн уялгануудаа хэр зэргээр дүүргэдэг байhыень нэн түрүүн харуулна. КПСС-эй областной комитет, тэрэнэй таhаг, шалгалтын комисси партийна эхин организацинуудай гэшүүдэй түлбэриин байдалые, энээнэй үндэhөөр табигдаhан тоосоонуудые саг үргэлжэ шалгадаг байгаа. Коммунистнуудай диилэнхи олонхинь гэшүүнэй түлбэриин гурИмые hайнаар сахидаг байба. Гэбэшье партийна эхин зарим организацинуудта түс гурим сахидаггүй, энэ талаар үридэ ороhон коммунистнууд үшөөл бии. Харин КПСС-эй райкомууд энээн тушаа мэдэжэ байгаад, зохихо тобшолол хээгүй байба. Жэшээлхэдэ, Хойто-Байгалай, Хориин, Баунтын, Сэлэнгын аймагуудта иимэ юумэн элирүүлэгдээ. Сэлэнгын аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой партийна организациие шалгахадамнай, бүридэлдэнь байhан 92 коммунистын хорин гараниинь түлбэриеэ саг соонь үгэдэггүй байба. Гэшүүнэй түлбэриин гурим эбдэхэ ушарнууд Нижнеангарска загаhанай заводой болон бусад зарим партийна организацинуудта дайралдаhан байна. Тиихэдэ гурбан, гурба гаран hара соонь түлбэриеэ үгэдэггүй партиин үсөөн гэшүүд манда бии. Харин тэдэниие партийна организацинингаа бюрогой заседани дээрэ гү, али хамтын суглаан дээрэ хэлсэнгүй, түлбэриень абадаг байха юм.

Гадна коммунистнуудhаа түлбэриинь абахадаа, салинhаа гадна олоhон олзыень хараадаа абангүй байха ушарнууд мүн лэ дайралдана. Улаан-Үдын прибор бүтээлгын, «Электромашина» заводуудай цехэй партийна, Хурамхаанай аймагай «Сельхозтехника» нэгэдэлэй, Мухар-Шэбэрэй аймагай «Коммунизм» колхозой партийна эхин организацинуудта энэ сэхэ хабаатай.

Түлбэриеэ хүсэд түлөөгүй ушарнууд юу харуулнаб гэхэдэ, взнос түлэлгые болон партийна организацинуудай бүридхэн тоосолгые, партийна ажабайдалай гурим ёhые коммунистнуудай хэр зэргээр сахидаг байhые hанаhанда хүрэмэ бэшээр КПСС-эй райкомуудай хинадаг байhыень харуулна.

Партиин гэшүүнэй түлбэриин талаар дээдэ шатын партийна органуудай урда тоосохо ушар тоосоото үе соо зарим тэды hайжараа. Гэбэшье, партийна эхин зарим организацинуудай секретарьнар коммунистнуудhаа түлбэри суглуулhаншье haа, нөөсэлгын кассануудта тэрэнээ тушаалгаяа hаатуулдаг байгаа гэжэ хэгдэhэн шалгалтануудай үедэ элирээ. Зэдын аймагай колхозууд хоорондын барилгын организациин, Хойто-Байгалай аймагай «Северный» совхозой болон бусад партийна эхин организацинуудта иимэ ушар элирүүлэгдээ hэн. Саашадаа иимэ ябадал яашье гаргажа болохогүй гэжэ шалгалтын комисси онсо зааhан байна.

КПСС-эй райкомууд болон партийна эхин организацинуудай секретарьнар партиин гэшүүнэй түлбэри үгэлгэдэ саг үргэлжын анхарал, хиналта доро абаха ёhотой гэжэ элидхэлшэ — областной партийна организациин шалгалтын комиссиин түрүүлэгшэ А. А. Сидорин тэмдэглэхэ зуураа, КПСС-эй Баргажанай, Яруунын, Сэлэнгын болон бусад зарим райкомуудта энэ асуудалда бодото анхарал хандуулагданагүй гэжэ онсо заагаа. Партиин гэшүүнэй түлбэриин талаар Уставай эрилтэнүүдые коммунистнуудай сахидаггүй байhан ушарнуудые дары усадхахын тулада КПСС-эй шэнээр hунгагдаhан обком, тэрэнэй таhагууд, областной партийна организациин шалгалтын комисси бүри эрид хэмжээнүүдые абаха ёhотой гэжэ нүхэр Сидорин хэлэбэ.

ПАРТИЙНА БЮДЖЕДЭЙ ДҮҮРГЭЛТЭ

КПСС-эй обкомой болон газетэнүүдэй редакцинуудай финансово-ажахын ажал ябуулгые шалгалтын комисси жэл соо хоёр дахин шалгадаг байгаа. Партиин райкомуудай бухгалтериин тоосоонууд мүн лэ хиналта доро абтадаг hэн. Онсолходо, 1974 ондо КПСС-эй арбан, нёдондо — арбан хоёр райком телефоноор хөөрэлдэлгэдэ үгтэдэг мүнгэ хэмhээ үлүүгээр гаргашалhан байна. Ихэдээ партийна эхин организацинуудта эмхидхэлэй ехэ хүдэлмэри ябуулхынгаа орондо, КПСС-эй райкомуудай харюусалгата хүдэлмэрилэгшэд телефоноор хөөрэлдэжэ, үнэтэ сагаа hалгана гэжэ тэмдэглэхэ хэрэгтэй. «Транспортын талаар гаргаша» гэhэн статьягаар КПСС-эй зарим райкомууд хэмhээ үлүү мүнгэ гаргашалаа.

КПСС-эй обкомдо бухгалтериин тоо бүридхэл зүбөөр хэгдэнэ, финансын документнүүд инструкциин эрилтэдэ таарамаар табигдана.

«Правда Бурятии», «Буряад үнэн», «Буряадай залуушуул» газетэнүүдэй финансово-ажахын ажал ябуулга тухай ажаглалтануудые элидхэлшэ хээ. Онсолходо, саарhа хэмhээ үлүүгээр гаргашалха ябадал болоюулха талаар газетэнүүдэй редакцинуудай болон газетын хэблэлэй хүтэлбэрилэгшэдэй зүгhөө зохихо хэмжээнүүд абтанагүй. Хэтэрхэдээ энэ гаргаша жэлhээ жэлдэ ургана. 1975 оной гурбан квартал соо 52 тонно саарhан нормоhоо үлүү гаргашалагдаа. Саарhа муугаар хадагалhанhаа, асархадаа гамгүйгөөр хандаhанhаа боложо, иимэ юумэн дайралдана. Саарhа худалдадаг, мүн транспортна организацинуудай гэмээр тохёолдоhон гаргашануудые газетын хэблэл яла болгон түлүүлнэгүй гэжэ шалгалтын комисси тэмдэглэхэ зуураа, иимэ байдалтай эбсэжэ болохогүй гэжэ тоолоно.

АЖАЛШАДАЙ БЭШЭГ, ГУЙЛТАНУУДЫЕ ХАРАЖА ҮЗЭЛГЭ ТУХАЙ

КПСС-эй обком болон республиканска газетэнүүдэй редакцинуудта орожо байдаг ажалшадай бэшэг, гуйлта болон мэдүүлгэ харалгые областной партийна организациин шалгалтын комисси хиналта доро абаhан хай байгаа. Тоосоото үе соо КПСС-эй обкомдо 2218 бэшэг, гуйлта, мэдүүлгэ ороhон байна. Гадна партиин обкомой секретарьнар болон таhагуудые даагшанарта 1892 хүн гуйлта, мэдүүлгэнүүдтэйгээр ороо.

Онсолон хэлэхэдэ, КПСС-эй обкомдо ороhон бэшэг, гуйлта, мэдүүлгэнүүд хүн бүхэнэй өөрын хэрэгтэ хабаатай, үшөө тиихэдэ ниитын ехэ удха шанартайшье байгаа. Бэшэг болон мэдүүлгэнүүдэй олон автор худалдаа наймаанай организацинуудай, ниитын эдеэ хоолой, ажалшадай ажаhуудалай хэрэглэмжэ хангалгын ба коммунальна предприятинуудай хүдэлмэридэ ушардаг дутуу дунданууд тухай бэшэhэн байна. Энэ асуудалда хабаатай КПСС-эй обкомой таhагууд зохихо хэмжээнүүдые абаха зэргэтэй.

Ажалшадай бэшэг, гуйлта болон мэдүүлгэнүүд КПСС-эй обкомдо саг соогоо, анхаралтайгаар харагдадаг байгаа гэжэ шалгалтын комисси тэмдэглэнэ. Гэхэтэй хамта, бэшэг, гуйлта болон мэдүүлгэнүүдые харалгые унжагайруулха ушарнууд үшөөл дайралдаhаар. Жэшээлхэдэ, нёдондо 11, 1974 ондо 20 мэдүүлгэ болзор соогоо харагдаагүй байhан байна. Арадай хиналтын бүлэгэй түрүүлэгшэ Жуковай бэшэhэн бэшэгтэ аяар хоёр hара болоhон хойно республикын Хүдөө ажахын министерство харюу үгөө hэн. Харин харууhагүйгөөр хаягдаhан техникэ тухай нүхэр Жуков бэшэhэн байгаа. Энэ ушарта партиин обкомой хүдөө ажахын таhаг зэмэтэй. Бэшэгтэ харюу үгэхыень министерствын хүдэлмэрилэгшэдтэ даалгаhан аад, дүүргэлтыень хиналта доро абаагүй байгаа бшуу. Бэшэг, гуйлта болон мэдүүлгэнүүдтэ харюу үгэлгые КПСС-эй Кабанскын райком hаатуулна. Гадна коммунистнуудай хубиин хэрэгые шиидхэлгэдэ анхарал ехэтэйгээр хандаха шухала гэжэ элидхэлшэ онсолбо.

Эмхидхэлэй хүдэлмэри hайжаруулха, конференци дээрэ элирhэн дутуу дундануудые усадхаха талаар шэнээр hунгагдаhан обком, областной партийна организациин шалгалтын комисси зохихо бүхы хэмжээнүүдые абаха бэзэ гэжэ найдажа байhанаа элидхэлэйнгээ түгэсхэлдэ нүхэр Сидорин мэдүүлээ.

БУРЯАДАЙ БАРИЛГЫН УПРАВЛЕНИИН НАЧАЛЬНИК К. А. ВОСКАНЯНЦ:

Барилгын управлениин хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд ба хабсаралгын организацинуудай коллективүүд КПСС-эй XXIV съездын шиидхэбэрине бэелүүлэн, юhэдэхи табан жэлэй туршада промышленна, хүдөө ажахын, гэр байрын ба культурно-ажаhуудалай барилга хэхэ түсэбөө дүүргэхэ талаар ехэ хүдэлмэри хэhэн байна. Хэрбээ наймадахи табан жэлэй туршада 167,0 миллион түхэригэй барилга-хабсаралгын хүдэлмэри хэгдэhэн байбал, юhэдэхи табан жэлдэ 232 миллион түхэригэй иимэ хүдэлмэри хэгдээ.

Юhэдэхи табан жэлэй хугасаада хамта дээрээ 215 миллион түхэригэй гол фонднууд ашаглалгада тушаагдаа. Энэнь наймадахи табан жэлэйхитэй сасуулхада, 82 процентээр ехэ юм. Сэлэнгын целлюлозно-картоной комбинадай түрүүшын ээлжээн, Кабанскын нугаhанай фабрикын комплекс, «Востокбурвод» трестын хабсаргамал түмэр-бетон зүйлнүүдэй завод, Онохойн модоной комбинадай модо-зомгоохоной плитэ үйлэдбэрилхэ цех, «Электромашина», «Теплоприбор», Загарайн аймагай Шэнэ-Бэрээнэй механическа заводуудай шэнэ цехүүд ашаглалгада тушаагдаhан байна. Мүн эдеэ хоолой ба нютагай промышленностиин, арад зоной ажаhуудалай эрилтэ хангадаг, худалдаа наймаанай ба ниитын эдеэ хоолой хэдэн предприяти баригдажа дүүргэгдээ.

Республикымнай ажалшад юhэдэхи табан жэлэй үедэ болбосон түхэлтэй 7500 байра абаа, хамтын 15 байра, хэдэн hургуули, хүүгэдэй эмхи зургаанууд баригдаа. Тиихэдэ табан жэлэй hүүлэй хоёр жэлэй туршада барилгын шэнэ эмхинүүд байгуулагдаhан, шэнэ барилга эрхилэгдэжэ эхилhэн байна. Холбоолжоной шулуу нүүрhэнэй уурхай, Забайкалиин апатидай комбинат, Озёрно горно-шанаржуулгын комбинат, Улаан-Үдын трикотажна фабрика, Загарайн бройлерно фабрика гэхэ мэтэ шэнэ барилга эрхилэгдэжэ эхилээ.

Тиихэтэй хамта барилгын управлени барилга-хабсаралгын хүдэлмэри хэхэ юhэдэхи табан жэлээ дүүргээгүй гэжэ мэдэрхэ хэрэгтэй. Барилга-хабсаралгын 14 организацинуудай оройдоо дүрбэниинь табан жэлэй түсэб дүүргэhэн байна. Манай управлени барилгашадаар дуталдажа байгаа. Барилгые техническэ талаарнь муугаар бэлэдхэhэн, ажалай эмхидхэлэй hула байhан ушарhаа, мүн материал ба хабсаргамал зүйлнүүдээр саг соогоо хангагдаагүй шалтагаанhаа ажалай бүтээсэ дээшэлүүлхэ түсэбөө дүүргэжэ шадаагүйбди.

Барилгын үйлэдбэриин ашаг үрэ дээшэлүүлхэ хэрэгтэ барилгые таhалгаряагүйгөөр эмхидхэхэ түсэб зохёолго ехэ удха шанартай. Орловско энэ гуримые бидэнэр нёдондо хэрэглэжэ эхилээбди. Тиигэжэ гэр барилгын комбинат нёдондо 60 мянган дүрбэлжэн метр байрын талмай ашаглалгада тушаагаа. Барилгын документаци, талмай саг соогоо бэлэдхэгдэдэг болоо. Барилга инженерно талаараа hайнаар бэлэдхэгдэнэ. Орловско энэ гурим 1-дэхи СМУ хэрэглэжэ эхилээ.

Гэр барилгын комбинадые үргэдхэhэнэй ашаар жэлдээ 100 мянган дүрбэлжэн метр байрын талмай ашаглалгада тушаагдаха. Тиигэжэ городые гэр байраар хангаха асуудал шиидхэгдэхэ болоно. Орловско гуримые ганса гэр байра барилгада хэрэглэхэ бэшэ, харин промышленна барилгада хэрэглэжэ болохо байна. Мүн Н. Злобиной хэрэглэдэг бригадна подряд ехэ удха шанартай. Түрүү энэ онол арга 1-дэхи СМУ-да, гэр барилгын комбинадта хэрэглэгдэжэ эхилээ. Барилгашадай бригаданууд 40—70 хүн болотороо томодхогдоо, барилгын материал зүбөөр хэрэглэгдэдэг болоо. Злобиной бригадын дүй дүршэл ажалай бүтээсэ дээшэлүүлхэ хэрэгтэ ехээр нүлөөлхэ байна. 1976—1977 онуудта бүхы бригадануудай 70 процентые иимэ гуримда оруулхабди. Тиихын тула барилгын инженерна бэлэдхэл, проектнэ документаци hайжаруулха, барилгые хэрэгтэй материал, түхеэрэлгээр саг соонь хангаха шухала.

Барилгын өөрынь индустриальна бааза хүгжөөхэ асуудал ехэ удха шанартай байhаар. Үнгэрhэн табан жэлэй туршада барилгын бааза зарим тэды хүгжөөгдөө. Саашадаа өөрын индустриальна бааза хүгжөөhэнэй ашаар барилгые индустриальна аргаар эрхилхэ хабсаргамал зүйлнүүдые ехээр хэрэглэхэ, тиигэжэ барилгын ажал бага болохо зорилго табигдана. Барилгашад, проектнэ организацинууд энэ зорилго шиидхэхэ уялгатай.

Барилгые хэрэгтэй тооной хүдэлмэришэдөөр хангалга ехэ шухала. ГПТУ-да иимэ хүдэлмэришэд бэлэдхэгдэнэ. Харин тэдэниие организацинуудай саг үргэлжын хүдэлмэрилэгшэд болгохын тулада ехэ хүдэлмэри хэхэ шухала. Бүтээсэ ехэтэйгээр ажаллаха эрхэ байдал байгуулха, тэдэниие гэр байраар хангаха хэрэгтэй. Барилгашадай саг үргэлжын кадрнуудтай болохо, барилгашадай коллективүүдые бэхижүүлхэ, тэдэнэй дунда хүмүүжүүлгын хүдэлмэри hайжаруулха хэрэгтэмнай партийна органуудые туhалхыень гуйнабди.

Манай управлениин коллективтэ арбадахи табан жэлэй түрүүшын жэлэй түсэб харюусалга ехэтэй болоно. 62 миллион түхэригэй гэхэ гү, али 1975 онойхиhоо 17 миллион түхэригөөр ехэ барилга-хабсаралгын хүдэлмэри хэхэ ёhотой болонобди. Холбоолжоной шулуу нүүрhэнэй уурхай, Загарайн бройлерно фабрика, ханын материалнуудай Грязнухинска завод, томо панелиин гэр барилгын заводой хоёрдохи ээлжээн, Улаан-Үдэ городто больница гэхэ мэтэ барилга ашаглалгада тушаагдаха ёhотой. Мүн 92 мянган дүрбэлжэн метр талмайтай байрын гэрнүүд, коммунальна ба культурно-ажаhуудалай хэдэн барилга дүүргэгдэхэ болоно. Мүн Сэлэнгын ЦКК-гай, Забайкалиин апатидай комбинадай, комбинированнэ тэжээлэй заводой, трикотажна фабрикын, Озерно горно-шанаржуулгын комбинадай барилга үргэлжэлүүлэгдэхэ.

Эдэ олон барилгануудые дүүргэхын тула бүхы хүсэ шадалаа зорюулха, бүхы хүдэлмэришэдэй харюусалга дээшэлүүлхэ ёhотойбди.

АВИАЗАВОДОЙ СЛЕСАРЬ И. И. АКУЛОВ:

Манай коллектив КПСС-эй XXIV съездын программа бодото дээрэнь бэелүүлхын тула «Табан жэлдэ — габшагай ажал» гэhэн уряатайгаар ажаллаа. Урдаа табигдаhан зорилгонууд ба социалис уялгануудаа манай коллектив дүүргэээ гэжэ областной партийна конференцидэ элидхэнэбди. Заводой коллектив продукци бүтээн гаргаха, худалдаха, олзо доход оруулха табан жэлэй даабарине 1975 оной октябрь соо дүүргээ. Заводой хүдэлмэришэн бүхэн, инженер бүхэн, цех, таhаг бүхэнэй алба хаагша энэ хэрэгтэ өөрынгөө туhа, нэмэри оруулhан байна.

Табан жэлэй түсэбые дүүргэхэ тэмсэлэй үедэ манай предприятида үнэтэ хэдэн шэнэ үүсхэл гаргагдаhан байна. Эдэ бүгэдэ социалис уялгануудаа дүүргэхэ хэрэгтэ зорюулагдаа. Коммунистнууд Солдатов, Рылин гэгшэдэй үүсхэл коллектив соо дэмжэгдээ hэн. Минии ажалладаг нүхэр Оглоблиной даадаг цехэй коллектив адлирхуу үйлэдбэритэй нүгөөдэ нэтэ цехтэй 1971 онhоо мүрысэжэ байгаа. Цехүүд хоорондохи мүрысөөнэй үрэ дүн hара бүхэндэ тусхай стенд дээрэ харуулагдана. Ажалай энэ мүрысөөе бидэнэр саашадаашье үргэлжэлүүлхэбди.

Цехэй олон түрүүшүүл социалис мүрысөөндэ эрхи[illegible] hайн үрэ дүнгүүдые ту[illegible]hанай түлөө табан жэл[illegible] ударнигай, социалис м[illegible]сөөндэ эрхимлэгшын нэ[illegible] зэргэдэ хүртэhэн байна.

Үнгэрhэн табан жэл[illegible] туршада манай коллекти[illegible] партийна организацинга[illegible] хүтэлбэри доро үйлэдбэр[illegible] нарижуулан hайжаруулха[illegible] бүтээн гаргадаг продукции[illegible]гаа шанар hайжаруулха гэ[illegible]жэ ехэ оролдоо. Шэнэ тех[illegible]никэ, түрүү технологи ү[illegible]лэдбэридэ нэбтэрүүлэгдэ[illegible] түрүү онол арга хэрэглэгдэ[illegible]дэг болоо.

Тиихэтэй хамта мана[illegible] ажалда горитой ехэ дута[illegible]дал, шиидхэгдээгүй асууда[illegible]нууд бии гэжэ мэдэрхэ хэ[illegible]рэгтэй. Ажалай журам эбд[illegible]хэ ушар усадхагдаагүй ба[illegible]hаар. Мэргэжэлээ дээшэ[illegible]лүүлхэ хүдэлмэри мүрт[illegible] hайнаар ябуулагданагүй. Эн[illegible] асуудал шиидхэбэл, ажал[illegible] бүтээсэ дээшэлүүлхэ, түрү[illegible] онол арга үйлэдбэридэ үрг[illegible]нөөр нэбтэрүүлхэ, саг үргэ[illegible]жын кадрнуудтай болохо з[illegible]рилго шиидхэгдэхэ гэжэ hа[illegible]нагдана.

Һүүлэй жэлнүүдтэ заводо[illegible] дирекци партийна ба проф[illegible]союзай организацинуудта[illegible] хамта хүдэлмэришэдэй ажа[illegible]лай эрхэ байдал hайжаруул[illegible]ха, тэдэниие материальна[illegible] талаарнь урмашуулха ех[illegible] хүдэлмэри хэhэн байна.

КЛЮЕВСКЭ ЛЕСПРОМХОЗОЙ КРАНОВЩИК М. К. РАМАЗАНОВ:

Би областной партийна конференциин үндэр ендэр дээрэhээ үгэ хэлэхэ эрхэдэ хүртэhэндөө ехэ омогорхоноб. Өөрынгөө коллективэй зүгhөө областной партийна конференциин делегадуудта халуун амаршалга хүргэхыемни зүбшөөгыт.

Минии ажалладаг бригада табан жэлэйнгээ түсэбые нёдондо жэлэй апрель hарада дүүргэээд, ерэхэ табан жэлэй түсэбөөр ажаллажа эхилээ hэн. Мүнөө манай бригада 1976 оной октябрь hарын тоосоогоор ажаллажа байна. Леспромхозоймнай олон түрүүшүүл табан жэлэйнгээ хубиин түсэбые мүн лэ болзорhоонь урид дүүргэhэн юм.

Харин бүхы дээрээ манай леспромхоз түсэбөө дүүргээгүй. Эндэ зарим тэды шалтагаан бии. Леспромхозой үйлэдбэрилдэг технологическа зомгооhон саг болзор соогоо Сэлэнгын целлюлозно-картоной комбинадта эльгээгдэнэгүй. Манай леспромхоздо шэнэ цехэй баригдажа эхилhээр бага бэшэ саг үнгэрөө. Харин тэрэнэй барилга унжагайруулагдажа байhаар.

Цехэй барилгые ойрын хоёр-гурбан жэлдэ дүүргэхэ хэмжээ абахыень, энэ барилгые партийна хиналта доро абахыень партийна органуудые гуйнабди.

Табигдаhан зорилгые бэелүүлжэ шадаха дүй дүршэлтэй хүдэлмэришэд леспромхоздомнай олон. Жэшээлхэдэ, Леонид Николаевич Полоновой даадаг бригада СССР-эй ой модоной ба модо болбосоруулгын промышленностиин министерствын эрхим бригадын нэрэ зэргэдэ хүртэhэн байна. Энэ бригада ажалай ехэ бүтээсэ туйлаhанай түлөө дурасхаалта вымпелдэ хүртэhэн юм.

Хүдэлмэриингөө бүхы шанар hайжаруулха, ниитын үйлэдбэриин ашаг үрэ дээшэлүүлхэ зорилго арбадахи табан жэлэй туршада бэелүүлхэ ёhотойбди. Манай коллектив бии байгаа дутагдалнуудаа усадхажа, энэ зорилго бэелүүлхэ хэрэгтэ өөhэдынгөө нэмэри оруулха.

ОБЛАСТНОЙ ПАРТИЙНА XXIX КОНФЕРЕНЦИ

ТООСООТО ЭЛИДХЭЛНҮҮДЫЕ ЗҮБШЭН ХЭЛСЭЛГЭ

КПСС-эй КАБАНСКЫН РАЙКОМОЙ НЭГЭДЭХИ СЕКРЕТАРЬ А. С. БЕРЕЩИНОВ:

Областной партийна организацида адли, Кабанскын коммунистнууд өөhэдынгөө эмхидхэхы болон политическэ хүдэлмэрөө тоосоото үедэ КПСС-эй XXIV съездын үхэтэ шиидхэбэринүүдые бэелүүлхэ хэрэгтэ зорюулhан байна. Тиихэдээ партиин райкомой болон партийна организацинууд гол анхаралаа кадрнуудта хандуулаа. Арадай ажахын бүхы hалбаринуудта хүдэлдэг хүтэлбэрилэгшэдэй, хүдэлмэрилэгшэдэй мэргэжэл шадабарине, тэдэнэй хүнүүдтэй хүдэлжэ шадаха байhые, даалгагдаhан хэрэгтээ харюусалгатайгаар хандаха шанарыень шэнжэлжэ, тэдэнэрэй марксистско-ленинскэ мэдэрэлые, мэргэжэлыень дээшэлүүлхэ хэрэгтэ ихэ горитой анхарал хандуулhан байна.

Кадрнуудтай хэгдэхэ хүдэлмэри райкомой пленумүүд дээрэ, партийна эдэбхитэдэй суглаанда, бюрогой заседанинууд дээрэ зүбшэн хэлсэгдэhэн байха юм. Мүн энэ асуудал партийна комитедүүдтэ, олон семинар, зүблөөнүүд дээрэ, аймагай партийна эдэбхитэдэй hургуулида хэлсэгдээ hэн. Бүхы хүтэлбэрилхы хүдэлмэрилэгшэдтэй, пропагандистнууд, лекторнүүд болон политинформаторнуудтай саг үргэлжэ политическэ, экономическа болон методическа асуудалнуудаар hуралсал эмхидхэгдэhэн байна.

Тиигэжэ манай хүтэлбэрилхы хүдэлмэрилэгшэд мүнөө үе сагай эрилтэ хангаха, урдаа табигдаhан зорилгонуудые бэелүүлхэ шадабаритай хүнүүд болонхой. Райкомой номенклатурада ородог 320 хүтэлбэрилхы хүдэлмэрилэгшэдэй хахадhаа олонхинь дээдэ эрдэмтэй, ажахын болон политическэ хүдэлмэри ябуулха дүршэлтэй хүнүүд юм. Партийна организациин 80 секретарьнарай 64-ниинь дээдэ болон дунда hургуулиин эрдэмтэй. Бүхы предприяти болон эмхи зургаануудые коммунистнууд хүтэлбэрилнэ.

Тимлюйн цементын заводой, Каменскын автотранспортна предприятиин, Мысовая станциин узелай, Кабанскын хэлхеэ холбооной узелай, Ойморой мебель хэдэг фабрикын, «Шергинский» совхозой партийна организацинууд кадрнуудтай эдэбхитэйгээр, холын хараатайгаар хүдэлдэг заншалтай болонхой. Эдэ коллективүүдтэ хүн бүхэнине даалгагдаhан хэрэгтээ харюусалгатайгаар хандахаар хүмүүжүүлдэг.

Кадрнуудые, илангаяа коммунистнуудые шиидхэхы участогуудта зүбөөр хубаарилан табиха хэрэгтэ райком болон партийна организацинууд ехээр анхардаг. Тэрэнэй ашаар промышленностьда 696 коммунист, барилгын эмхинүүдтэ — 206, транспорт болон хэлхеэ холбоондо — 460, хүдөө ажахыда — 390, арадай гэгээрэлэй болон элүүрые хамгаалгын зургаануудта 252 коммунист ажаллана. Тиигэжэ аймагай партийна организациин 70 гаран процентнь арадай ажахын болон соёл-гэгээрэлэй шухала hалбаринуудта хүдэлнэ гээшэ.

Эдэ бүгэдын ашаар аймагай промышленна 15 предприяти, загаhа олзоборилдог бүхы колхозууд табан жэлэйнгээ түсэб болзорhоо урид дүүргэжэ, түсэбhөө үлүү 5 миллион гаран түхэригэй продукци үгөө. Продукциин шанар нилээд hайжараа. Бүхы цементын хахадhаа ехэнхинь, пиферэй 20 процентнь эрхим шанартайгаар гаргагдана.

Аймагай барилгашад найман дахи табан жэлэйхиhээ 2,6 дахин ехэ үйлэдбэриин гол фонднуудые ашаглалгада оруулаа. Электрижүүлгын ехэ хүдэлмэриин хэгдэhэнэй ашаар хүн бүхэнэй электрын элшэ хүсэ хэрэглэлгэ наймадахи табан жэлэйхиhээ 3,8 дахин ехэ болоо.

Аймагай ажахынууд хүдөө ажахын продукци абаха ба гүрэндэ худалдаха табан жэлэйнгээ түсэб, овощhоо бэшээр, дүүргэжэ шадаа. Гүрэндэ түсэбhөө үлүү 1435 тонно мяхан, 2345 тонно hүн, 7600 тонно ороохо таряан, 9452 тонно хартаабха худалдагдаа.

Тиигэбэшье манай хүдэлмэридэ дутагдалнууд, шиидхэгдээгүй хэрэгүүд бии. Тэрээндэ аймагай партийна организаци анхаралаа табина. Хүдөө ажахыда абажа үзэбэл, адууhа малай ашаг шэмэ hаhанда хүрэмөөр дээшэлнэгүй, хүдөө ажахын техникэ ажахы бүхэндэ бүтээсэ ехэтэйгээр ашаглагдана гэхын аргагүй. Үйлэдбэрине үргэлжэдэнь оньhожоруулха асуудал ааляар шиидхэгдэнэ. Саашадаа хүдөө ажахын үйлэдбэрине тусхай шэглэлтэй болгохо, томодхохо, ажахынууд хоорондын нэгэдэлнүүдые байгуулха хүдэлмэрээ үргэлжэлүүлхэбди.

Үйлэдбэриин олонхи коллективүүд 1976 онине хурдан алхасатайгаар угтаа. Эдэнэр юhэдэхи табан жэлдэ түйлаhан амжалтануудаа улам арьбадхаха гэжэ оролдоно.

Илангаяа хүдөө ажахын үйлэдбэрине шэнэ табан жэлдэ улам хурданаар хүгжөөхын тула эндэхи бүхы hалбаринуудые тодорхойгоор хүтэлбэрилжэ шадаха управлени аймаг дотор байгуулха асуудал хаража шиидхэхыень КПСС-эй обкомдо ханданабди.

Байгалай совхоз үхэрэй мяха болон hү үйлэдбэрилхэ гол шэглэлтэйгээр хүгжөөгдэжэ эхилhэн юм. Эндэ 6 мянган үхэр, тэрэ тоодо 2100 үнеэн харууhалагдадаг болоо hэн. Тиин 1973 онhоо эхилжэ, энэ совхоз «Свинопром» трестын мэдэлдэ ороо. Тиигэжэ тус трест совхозой энэ гол шухала hалбарине хүгжөөхэ капитальна хэрэглэмжэдэ нэгэшье түхэриг hомолноогүй. Энэ совхоздо hү hаалиин томо комплекс бариха асуудал гэдэргэ татагдана. Эдэ бүхы асуудалнуудые хаража үзөөд, зүб тээшэнь шиидхэхээр болоо.

Партиин райком арбадахи табан жэлэй түрүүшын жэлэй даабарине бэелүүлхэ социалис мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлхэ хэрэгтэ мүнөө гол анхаралаа хандуулна.

ИВАЛГЫН ДУНДА hУРГУУЛИИН БАГША, Н. А. ТЫКШЕЕВА:

Нүхэд делегадууд!

Бидэ — багшанар өөрынгөө мэргэжэлээр омогорходогбди. Юундэб гэхэдэ, манай ороной ажабайдалда багшын үүргэ угаа ехэ, багшын зүрхэн соогуур гараагүй хуби заяатай. тэрэнэй сэгнэнгэ хараса доро үдөөгүй хүн орон доторнай үгы байха. Би хүдөөгэй эгээлэй багша аад лэ, областной партийна конференциин делегат болоjо hунгагдаад. энэ ендэрhээ үгэ хэлэжэ байhан ушарни олон юумэн тухай хэлэнэ ха юм. Манай түрэл Коммунис парти хадаа багшын нэрэ хүндые тон дээрэ үргэдэг гэжэ мэдээжэ. Иимэ ушар урдань хэзээдэшье байгаагүй, мүнөөшье капиталай оронуудта байха аргагүй. Иигэжэ хэлэхэ зуураа, тэрэнине бататhан олон жэшээ, баримтануудые харуулжа шадаха байнаб. hуралсалай болон хүмүүжүүлгын талаар хэжэ байдаг багшын хүдэлмэри хадаа дайшалхы болон ажалай габьяатай адлидхагдадаг, тиимэhээ хүдэлмэришэдтэй, колхозниигуудтай, сэрэгэй алба хаагшадтай, хүдөө ажахын мэргэжэлтэдтэй хамта багшанар орден болон медальнуудаар шагнагдадаг байна ха юм. Арадай багша — Социалис Ажалай Герой! Иимэ ехэ нэрэ зэргэдэ хүртэhэн ушар дэлхэй дээрэ хаана байхаб? Имагтал манай орондо багшанар тиимэ нэрэ солодо хүртэхэ аргатай байна гээшэ. Яруунада хүдэлдэг байhан арадай багша Цокто Номтоев Социалис Ажалай Геройн Алтан одо үбсүүндээ яларуулдаг гэжэ мэдэнэбди. Партиин анхарал оролдолгые юhэдэхи табан жэлэй үедэшье бидэ бэе дээрээ үзөө ха юмбибди: багшанарай салин дээшэлүүлэгдэhэн, бусадшье хүнгэлэлтэнүүд олгогдоhон байна. Энэ аша оролдолгонь арбадахи табан жэлэй үедэ хараалhан түсэб соошье харагдана ха юм. Юрэнхы эрдэмэй hургуулинуудта hуралсал-хүмүүжүүлгын хүдэлмэрине hайжаруулха тухай, багшанарай бэлэдхэлые, мэргэжэлые дээшэлүүлхэ тухай хэлэгдэhэн байна.

Бидэ — багшанар партиин энэ шэнэ программые бүхы сэдьхэл зүрхөөрөө дэмжэнэбди. Гэхэ зуураа, үүсхэлтэ ажалда уряалhан партиин шэнэ программые амжалтатайгаар бэелүүлгэ бидэнhээ, бидэнэй ажалhаа дулдыдаха гэжэ бидэ hайн мэдэрнэбди. Энээнтэй дашарамдуулан, хэдэн үгэ хэлэхэ дуран хүрэнэ. Бүгэдэ нийтын дунда hуралсалда оролгые түгэсхэхэтээ хамта hуралсалай шэнэ программа бэелүүлжэ шадаhамнай hайн. Яhалашье ехэ юумэн хэгдэhэн байна. Гэбэшье, «Ямар юумэндэ хайшан гээд hургахаб» гэhэн асуудалда гүйсэд харюу олдошоо гэбэл тон буруу болохо.

Мүнөө нэгэдэхи класста hуража байгшад юрэнхы эрдэмэй дунда hургуулине 1984 ондо дүүргэжэ гараха болоно. Тиихэдээ тэрэмнай хүдөө ажахын үйлэдбэриин гүйсэд оньhожоруулагдаад байхые үзэхэ ёhотой. Тон орёо машинануудтай, нэгэ янзын программна хүтэлбэритэй техническэ хүдэлмэри бэелүүлдэг болохоор хараалагдаhан промышленна үйлэдбэри тухай би эндэ хэлэхэнэгүйб. Харин бүхы тэрэ оньhото системые хүтэлбэрилхэ ерээдүйн хүдэлмэришэн хадаа мүнөөдэр hургуулиин партада ном үзэжэ hууна ха юм. Тэрэ hурагша үндэр бүтээсэтэй тиимэ үйлэдбэридэ хүдэлжэ шадахаар бэлэн байха ёhотой. Гэхэhээ гадна, нэгэ хүнэй наhан соо үйлэдбэриин технологидо үзэгдөө дуулдаагүй хубилалтанууд хойно хойноhоо болохо юм гэжэ мүнөө мэдэгдэжэ байна. Тиимэhээ алишье үеын хүнүүд, хүн бүхэн тэрээндэ бэлэн байха зэргэтэй. Тиимэ хубилалтануудhаа хохидохогүйн тула шэнэ мэргэжэлнүүдтэ hураха шухала болоно бшуу. Имагтал юрэнхы эрдэмэй дунда hургуули тиимэ нийтэ бэлэдхэл үгэжэ шадаха байна. Тиимэhээ ямар ехэ харюусалга мүнөөдэрэй багшын толгой дээрэ буунаб гэжэ, тэрэнэй теоретическэ, научна болон методическа бэлэдхэлдэ хэды шэнээн эрилтэ табигданаб гэжэ ойлгогдонол даа.

Эдэ бүхы зорилгонуудые бэелүүлгэ хадаа багшын. hурагшын, нэгэ үгөөр хэлэхэдэ, бүхы hургуулиин хүдэлмэриин арга боломжые саашаданиь hайжаруулха эрилтэ табина. Тоосоото элидхэл соо хэлэгдэhэнэй ёhоор, нэгэ доро hуралсал эмхидхэхээр юрэнхы эрдэмэй hургуулинуудые, холоhоо ерэhэн үхибүүдэй ажаhуухаар hайн интернадуудые, багшанарай болон хангалгын хүдэлмэрилэгшэдэй гэрнүүдые, hургуулиhаа гадуур хүүгэдые хүмүүжүүлдэг эмхи зургаануудые, спортивна комплекснуудые, хүүгэдэй кинотеатр, hуралсал-туршалгын участогые, ажалай хүмүүжүүлгын полевой стануудые багтааhан hуралсалай томо түбүүдые бии болгохо саг ерээ гэжэ hанагдана.

Юhэдэхи табан жэлэй үедэ колхоз болон совхозуудай туhаламжаар юрэнхы эрдэмэй hургуулиин hурадсалай болон материальна үндэhэн бэхижүүлэгдээ. Энэ талаар Захааминай аймагай Михайловкын совхозой, Хэжэнгын аймагай хэдэн ажахынуудай хүтэлбэрилэгшэд hайн жэшээ харуулна. 1975 оной hүүл багта Ивалга тосхондо 1104 hурагшын hууритай hургуулиин байшангай барилга эхилээ hэн. Мүнөө үедэ долоон ондоо муухан байшан соо хэшээлээ үнгэргэжэ байhан бидэнэрэй баясаhые ойлгохоор бэзэ. Зүгөөр хүдөөгэй hургуули тухай газар бүхэндэ иимээр оролдоно гээшэ гү? Колхоз, совхозуудай болон бусад предприятинуудай бүхы хүтэлбэрилэгшэд хүдөөгэй hургуули тухай гаргаhан КПСС-эй ЦК-гай, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй тогтоолые бэелүүлдэг гү? Манай республикын зарим аймагуудта, тэрэ тоодо Улаан-Үдын аймагта hургуулиин барилга үе сагайнгаа эрилтэhээ таhаранхай гэхэдэ болохо. Партиин областной комитет, республикын правительство, аймагуудай, колхоз болон совхозуудай, предприятинуудай хүтэлбэрилэгшэд арбадахи табан жэл соо хүдөөгэй hургуулиин барилгада ехэ анхарал хандуулhай гэжэ хүсэгдэхэ байна.

hурагшадые ажалда дуратайгаар хүмүүжүүлхэ тухай асуудалда үгэ хэлэгшэ удаан тогтоhон байна.

КПСС-эй БАРГАЖАНАЙ РАЙКОМОЙ НЭГЭДЭХИ СЕКРЕТАРЬ Л. Б. РАДНАЕВ:

Тоосоото үедэ партиин райком гол анхаралаа партийна эхин организацинуудые эмхидхэхы болон политическэ хүдэлмэриин хэмжээе дээшэлүүлхэ, гүрэнэй программа, партиин Уставай эрилтэнүүдые наринаар баримталха асуудалда хандуулhан байна. Тиигэжэ үйлэдбэри эмхидхэлгэ нилээд hайжарhан, үйлэдбэриин арга боломжонуудые хэрэглэлгэ hайжарhан, социалис мүрысөөнэй үрэ дээшэлhэн ха юм.

Аймагай промышленна предприятинууд табан жэлэйнгээ түсэб амжалтатайгаар дүүргэжэ, түсэбhөө үлүү 2,2 миллион түхэригэй продукци худалдаhан байна. Табан жэлэй түсэбые болзорhоо урид бэелүүлhэн коллективүүдэй тоодо Баргажанай леспромхоз, Баргажанай-Адагай загаhанай комбинат болон бусад предприятинууд ороно. Үнгэрhэн табан жэлдэ капитальна барилгада 1,4 дахин ехэ мүнгэ зөөри ашаглагдаа. Барилгын бүхы эмхинүүд урдахи даабаринуудаа бэелүүлжэ шадаа.

Юhэдэхи табан жэлдэ хүдөө ажахын үйлэдбэри саашадаа хүгжөөгдөө. Эдэ жэлнүүдтэ колхоз, совхозуудай гол фонднууд 1,56 дахин ургаа, экономическа хүсэниинь дээшэлжэ, электрын элшэ хүсэ 1,8 дахин ехээр хэрэглэдэг болоо. Газар hайжаруулха хүдэлмэридэ 1 миллион 492 мянган түхэриг гаргашалагдаа. Тиигэжэ таригын талмай 17 процентээр, ороохото ургамалнуудые тарилга 28,9 процентээр үргэдхэгдэhэн байна. Нийтын малай тоо толгой бүхы талаараа олошороо. Гүрэндэ мяха, hү худалдалга 23 процентээр, ноопо 30 процентээр дээшэлээ. Аймагнай гүрэндэ ороохо таряа, хартаабха, овощ, hү, ноохо, мяха худалдаха табан жэлэйнгээ түсэб үлүүлэн дүүргэбэ.

Тиигэбэшье хүдөө ажахые хүгжөөлгэдэ дутагдалнууд олон ушарна. Илангаяа тэжээл багаар бэлэдхэгдэнэ. Энэ үбэлжэлгэдэ нийтын адууhа мал тэжээлээр арайхан гэжэ 47 процент хангагдаhан байна. Тиимэhээ саашадаа тэжээл элбэгээр абаха хэрэгтэ ехэ анхарал табигдаха болоно.

Тарялангай ургаса дээшэлүүлхын, хүрьhэнэй үрэжэл hайжаруулхын тула хүрьhэ хамгаалха хүдэлмэри үргэнөөр ябуулха хэрэгтэй. Аймаг дотор 21,5 мянган гектар газарай хүрьhэн hалхинhаа гэмтэнэ гэжэ тодорхойлогдонхой. Теэд энэ хэрэгтэмнай республикын научна эмхи зургаанууд, Хүдөө ажахын министерство бодото туhаламжа үзүүлнэгүй.

Хүдөө ажахын үйлэдбэриин ашаг үрые саашадаа дээшэлүүлхын, продукциин шанар hайжаруулхын тула үйлэдбэрээ томодхохо, тусхай шэглэлтэй болгохо шухала байhаниинь мэдээжэ. Теэд энэ хүдэлмэри hаял захалжа байна. Карл Марксын нэрэмжэтэ колхоздо 400 үнеэнэй комплекс ашаглалгада оруулагдаа. Баргажанай совхоздо иимэ комплекс табан жэлэй туршада баригдажа байна. Тиигэбэшье энэ барилгада хэгдэхэ 1,5 миллион түхэригэй хүдэлмэриин миил 270 мянганайнь ажал бүтээгдээд байна. Тиимэhээ барилгын предприятинуудые бэхижүүлхэ, тэдэнэй үйлэдбэриин бааза үргэдхэхэ саг ерээ.

ВЛКСМ-ЭЙ ОБКОМОЙ НЭГЭДЭХИ СЕКРЕТАРЬ В. Д. РАДНАЕВ:

Республикынгаа юhэдэхи табан жэлэй түсэбые бэелүүлхэ хэрэгтэ хото хүдөөгэй залуушуул, студентнүүд болон hурагшад өөhэдынгөө хубита оруулалсаа гэжэ хэлэхэ эрхэтэйбди. 7000 гаран залуушуул, басагад табан жэлэйнгээ түсэбтэ даабарине [illegible] жэлдэ дүүргэжэ, түрүүшүүлэй зэргэдэ гаранхай. Тэдэнэрэй тоодо авиазаводой слесарь Олег Кудряшов, «Манай» совхозой гахайшан Софья Ангарова, Шэнэ-Бэдын заводой токарь Ольга Доргаева болон бусад ороно. КПСС-эй XXIV съездын шиидхэбэрине бэелүүлгэдэ амжалта түйлаhанайнгаа түлөө республикын 154 комсомол-залуушуулай коллективүүд ВЛКСМ-эй ЦК-гай шангуулгын вымпелнүүдээр шагнагдаhан байна.

Мүнөө үедэ КПСС-эй XXV съездэ Ленинскэ комсомолой рапортда гараа табиха мүрысөөндэ 100 мянга гаран залуушуул, басагад хабаадалсана. Эдэнэрэй түрүү зэргэдэ [illegible] сэмбын комбинадай, «Электромашина» заводой, [illegible] комбинадай болон бусад предприятинуудай залуу гвардейцэнүүд ябана. hүүлэй жэлнүүдтэ студентнүүд, hургуулиин hурагшад болон техническэ мэргэжэлэй училищинуудай hурагшад ажалда ехээр хабаададаг болоо. Юhэдэхи табан жэлэй турша студентнүүдэй барилгын отрядууд 20 миллион гу түхэригтэ барилгын болон бусад хүдэлмэри хэгдэнэ байна. hургуулиин hурагшад хүсөөр 1 миллион [illegible] мянган түхэригэй хүдэлмэри нёдондо хэгдээ.

Манай республикын газар дээгүүр мүнөө үе сагай гайхамшагта барилга — Байгал-Амарай түмэр зам баригдажа эхилээ. Энэмнай бүхы Советэй арадай, Ленинскэ комсомолой дайшалхы барилга болоно. Манай областной комсомолой организаци энэ агууехэ барилгада эдэбхитэйгээр хабаадана, манай хүбүүд, басагад тэндэ ошожо хүдэлнэ, барилгашадые хангаха хэрэгтэ хабаадалсана.

Үнгэрhэн жэлнүүдтэ ВЛКСМ-эй обком, горком болон райкомууд залуушуулай марксистско-ленинскэ мэдэрэлые, эрдэм бэлигыень дээшэлүүлхэ хүдэлмэрээ нилээд hайжаруулhан байна. Энэ хүдэлмэридэмнай партийна организацинууд ехэ туhа хүргэдэг. Кабанскын, Загарайн, Прибайкалиин аймагуудта комсомолой эхин организацинуудай 55—60 процентыень коммунистнууд ударидажа ябана. Комсомолшуудые зүбөөр хубаарилан табиха, тэдэнэрые хүмүүжүүлхэ, hургаха хүдэлмэрине hайжаруулhанай ашаар комсомолой организацинуудай үүргэ нилээд дээшэлээ.

Тиигэбэшье манай хүдэлмэридэ дутагдалнууд бии. Комсомол-залуушуулай коллективүүдтэ бүхы ажал хэдэг залуушуулай миил 10-най нэгэ хубинь хабаадана. Энэмнай бага гээшэ. Ажахын олон хүтэлбэрилэгшэд, профсоюзай организацинууд залуушуулай коллективүүдые эмхидхэхэ гэхэдэ, олон ушарта дэмжэдэггүй байна. Саашадаа энэ талаар манай эдэбхи үүсхэлые дэмжэдэг болохо бэзэ гэжэ найданабди. Залуушуулай иимэ коллективүүдые хүтэлбэрилхөөр дүршэл шадабари ехэтэй хүнүүдые табиха байха гэжэ hанагдана.

Залуу ажалшые хүмүүжүүлхэ, hургаха хэрэгтэ дүй дүршэлтэй аха нүхэдэй туhаламжа айхабтар хэрэгтэй. Мүнөө үедэ 3800 гаран хүдэлмэришэд, колхозниигууд hурган хүмүүжүүлэгшэдээр табигданхай. Эдэнэрэй тоодо Борис Захарович Поздеев, Дарья Касьяновна Тумурова, Клавдия Ивановна Филиппова, Гасаран Лубсанович Рабдаев, Надежда Лазаревна Тадвашкина болон бусад ороно. Эдэ hурган хүмүүжүүлэгшэд залуушуулай зүгhөө хэды ехэ баясхаланда хүртэнэб даа!

Урда жэлнүүдтэ адли республикымнай комсомолой организацинууд хүдөө ажахые хүгжөөлгэдэ ехэ анхарал табина. Илангаяа хүдөөгэй залуушуулые техникэдэ hургаха, фермэ дээрэ тодхогдоhон түхеэрэлгэнүүдые хүдэлгэжэ hургаха гэжэ оролдоно. Хэжэнгын аймагта комсомолой путевкоор 22 басаган механизаторай мэргэжэл шудалхаяа СПТУ-да ороhон байна. Иимэ арга боломжо аймаг бүхэндэ бии. Колхоз, совхоз бүхэндэ механизаторнуудые бэлдэхэ hуралсал эмхидхэхэ саг ерээ.

hүүлэй жэлнүүдтэ республика дотор культурно-ажаhуудалай ехэ барилганууд хэгдээ. Хүүгэдэй саадууд, hургуулинууд, интернадууд, клуб болон соёлой ордонгууд баригдаа. Энэмнай хүдөөгэй залуушуулда ехэ хэрэгтэй. Тиигэбэшье спортивна зал, юрын стадион, талмай гэхэ мэтэ барилга тон бага хэгдэнэ. Саашадаа энээндэ анхархаар гэжэ hанагдана.

Мүнөө үедэ комсомолой ажабайдалда шухала удхатай шанартай кампани — комсомолой билет hэлгэхэ хүдэлмэри дүүрэнтэжэ байна. Мүнөө 40 мянга гаран ВЛКСМ-эй гэшүүн комсомолой шэнэ билет абанхай. Партийна организацинуудай ехэ туhаламжа хүргэhэнэй ашаар энэ шухала кампани хаа хаанагүй эмхитэйгээр үнгэргэгдэнэ.

Мүнөөдэр республикын 112 мянган комсомолшууд, 100 мянган пионернүүд түрэл партиингаа XXV съездые амжалтатайгаар угтахын түлөө тэмсэжэ байна.

ЗЭДЫН АЙМАГАЙ БОРЬЁОГОЙ СОВХОЗОЙ АХАЛАГША ХОНИШОН Г. Л. РАБДАЕВ:

Юhэдэхи табан жэлэй түсэбые болзорhоонь урид бэелүүлхэ социалис үялгануудаа дүүргэхын түлөө тэмсэжэ, манай Ленинэй орденто Борьёогой совхоз нилээд амжалтануудые түйлаа. Сагай уларилай хэды бэрхэшээлтэй байгаашье hаа, совхозой хүдэлмэришэд гүрэндөө 158,5 мянган центнер таряа худалдажа шадаа. Илангаяа үнгэрэгшэ жэл манине балсуулаа. Совхознай гектар бүриhөө 16,8 центнер таряа хуряажа абаа. Тэрэнэй ашаар гүрэндөө 100,4 мянган центнер таряа тушааhан байна. Тиигээд үрэhэ хүрэнгэеэ хүсэд хаажа, малай тэжээл яhала үлөөгдэhэн байна. Энэ амжалта манай механизаторнуудай, луговодуудай үсэд шангаар ажаллаhанай аша үрэ мүн. Тэдэнэрэй дунда ажалладаг коммунистнууд Гармажапов, Власов, Метелкин, Шагдуров болон бусад ажалай үльгэр жэшээ харуулжа ябаа.

Тарялан, сабшалангай ургасын дээшэлхэдэ, бидэ малшадшье амжалта түйланабди. Үнгэрhэн жэлдэ совхозой үнеэн бүриhөө 2,5 мянган килограммhаа дээшэ hүн haагдаа. Гүрэндэ hү тушааха табан жэлэй түсэб 1975 оной май hарада дүүргэгдээ hэн.

Табан жэлэй туршада совхознай гүрэндэ мяха худалдаха түсэбөө жэл бүри үлүүлэн дүүргэжэ байгаа. Тиигэжэ табан жэлэй түсэбhөө үлүү 1734 центнер мяхан тушаагдаа. Саашадаа энэ хүдэлмэрээ бүри hайжаруулха аргатайбди.

Хонин ажал манай совхозой мал ажалай гол hалбари юм. Ажахын хонишод республикынгаа эрдэмтэдтэй хамта ажаллажа, шэнэ үүлтэрэй нарин ноопото хони бии болгоо. Тэрэнэй ашаар хонидой ашаг шэмэ жэл бүри дээшэлнэ. Үнгэрhэн табан жэлэй туршада совхозой хонишод болон мэргэжэлтэд жэлдээ 100 хонин бүриhөө зуу гаран хурьга томо болгожо шадаа. Ахалагша хонишон Д. Я. Свистуновой бригада табан жэлэй туршада 2881 хурьга түлжүүлхэ түсэбтэй байбал, тэрэнээ 4412-то хүргөө. Жэлдээ зуун хонин бүриhөө дунда зэргээр 144 хурьга түлжүүлжэ, хонин бүриhөө 4,4 килограмм ноохо хайшалаа. Мүн hайн үрэ дүнгүүдые Б. Г. Гомбожаповай, Г. Мункуевай бригаданууд түйлаа. Минии даадаг бригада жэлдээ зуун хонин бүрhөө 124,8 хурьга түлжүүлжэ, хонин бүриhөө 4,5 килограмм ноохо хайшалаа.

Манай ажалда hаад, бэрхэшээл ушаруулдаг юумэн олон дайралдана. Илангаяа хонидой байра хүүшаржа муудана. Саашадаа жэл бүри хонидой 2—3 шэнэ байра бүтээгээгүйдэ аргагүй.

Манай партийна организаци түрүүшүүлэй дүй дүршэлые бүгэдын шадабари болгохо гэжэ ехээр оролдодог. Тиигэжэ совхозой түрүүшүүл өөhэдынгөө дүй дүршэлдэ жэлдээ 2—3 залуу хүнине hургаха гэhэн үялга абадаг. Энэмнай шэнэ амжалта түйлаха арга олгоно.

Тиигэбэшье ажахы хүтэлбэрилгэдэ дутагдалнууд ушарна. Илангаяа отделени, бригада, звеное хүтэлбэрилэгшэдөөр эрдэм, мэргэжэл багатай хүнүүд табигдана. Тэдэнэртэй ямар нэгэн шухала асуудал шиидхэхэнь бэрхэтэй байдаг. Энээндэ анхарал хандуулхаар болоо.

КПСС-эй ХОРИИН РАЙКОМОЙ НЭГЭДЭХИ СЕКРЕТАРЬ В. У. ДАРХАНОВ:

Юhэдэхи табан жэлдэ аймагай ажалшад ажахынгаа бүхы hалбаринуудые саашаданиь улам хүгжөөhэн байна. Промышленна продукци худалдалга 56,4 процентээр, ажалай бүтээсэ — 20 процентээр дээшэлээ. Энэнь түсэбтэ даабаринуудhаа, абаhан үялгануудhаань дээгүүр байха юм.

Хүдөө ажахын продукци худалдалга нилээд ехэ болоо. Мяха худалдалга 34,5 процентээр, hү — 12,4, ноохо — 10, үндэгэ — 37 процентээр дээшэлээ. Бүхы түрэлэй малай тоо олошорhон байна. Хүдөө ажахыда ажалай бүтээсэ 15,7 процентээр ехэ болоо. Энэ үедэ капитальна барилга ехэ хэгдээ. hү hаалиин 400—600 үнеэдэй байха дүрбэн комплекс баригдажа, ашаглалгада оруулагдаа. Хонидой 62 байра, хүн зоной hууха олон гэр баригдаа.

Эдэ жэлнүүдтэ партиин областной комитет хэдэн шухала асуудалнуудаар манай тоосоое шагнажа, аймагай ажахые саашаданиь хүгжөөхэ замые зүбөөр тодорхойлгодо ехэ туhа хүргэhэн байна. Партиин обкомой заабари бэелүүлэн, бидэнэр ажахыгаа, социально-культурна хүгжэлтые hайнаар ударидаха партийна организацинуудай, ажахын органуудай хүдэлмэриин онол аргые нарижуулан hайжаруулха гэжэ оролдоhон байнабди. Ажалшадай дунда социалис мүрысөөн үргэнөөр дэлгэрүүлэгдээ.

Эдэ бүгэдын ашаар түрүүшүүлэй зэргэ улам ургаа. Модо бэлэдхэдэг бригадануудай дунда 25 мянганай түлөө тэмсэгшэд олошороо. Хориин леспромхозой модошон, областной партконференциин делегат В. А. Квашинай бригада 1975 ондо 60 мянга гаран кубометр модо бэлэдхээ. Үнеэн бүриhөө 2 мянга гаран килограмм hү haагшадай тоо хоёр дахин олошороо. Зуун хонин бүриhөө 100 гаран хурьга абагшадай тоо мүн лэ олошорhон байна.

Үйлэдбэриин ашаг үрэ дээшэлүүлхэ, хүдэлмэриин шанар hайжаруулха талаар түрүү коллективүүдэй эдэбхи үүсхэлые партиин райком али болохоор дэмжэнэ. hүүлэй хоёр жэлэй туршада Хандагайн леспромхоздо, Дээдэ-Тайлсын совхоздо үйлэдбэриин ашаг үрэ дээшэлүүлхэ талаар ехэ хүдэлмэри ябуулагдаа.

Тиигэбэшье манай хүдэлмэридэ дутагдалнууд, хэрэглэгдээгүй арга боломжонууд олон бии. Илангаяа уhалууриин системэнүүдэй шанар муутайгаар баригдаhанай ушарhаа нилээд ехэ газар уhалагдангүй үлэнэ. Хүдөө ажахын министерство, тэрэнэй аймагуудтахи органууд үшөөл hулаар хүдэлнэ. Ажахын hалбаринуудые хүтэлбэрилхэ, түсэблэхэ, мүнгэ зөөреэр хангаха болон фонднуудые хубаарилха хэрэг трестнүүдэй хоорондо муугаар шиидхэгдэнэ. Энэ хэрэгтэ партиин райком оролсохо баатай болодог.

Хүдөө ажахын үйлэдбэрине томодхохо, тусхай шэглэлтэй болгохо хүдэлмэри уридшалан хараалагдаhан түсэбөөр ябуулагданагүй. Жэжэ фермэнүүд болон бригаданууд бии байhан зандаа, тиигэжэ тэндэхи хүдэлмэрине бүхы талаарнь оньhожоруулхада бэрхэшээл ушаруулна. Партиин райком шэнэ табан жэлдэ бии байгаа дутагдалнуудаа усадхаха, үйлэдбэриин ашаг үрэ дээшэлүүлхэ, продукциин шанар hайжаруулха гэжэ бүхы хүсөөрөө оролдохо байна.

КПСС-эй ХЯАГТЫН РАЙКОМОЙ НЭГЭДЭХИ СЕКРЕТАРЬ П. М. ПАВЛОВ:

Буряад ороной түйлаhан амжалтануудта манай аймагай ажалшадайшье хубита бии. Үнгэрhэн табан жэлэй туршада аймагай промышленна үйлэдбэриин хэмжээн [illegible] процентээр, ажалай бүтээсэ 32 процентээр дээшэлээ. Аймагай промышленна предприятинууд табан жэлэйнгээ түсэб декабриин 20-до дүүргэээ.

Аймагай колхоз, совхозуудай материально-техническэ бааза бэхижүүлhэнэй, газар тариалангай культура дээшэлүүлhэнэй, малай томо фермэнүүдые бариhанай ашаар хүдөө ажахын продукци нилээд ехээр абтажа, гүрэндэ тушаалга ехэ болоhон байна. Ранжуровай нэрэмжэтэ, «Родина» колхозууд, Хяагтын совхоз хүдөө ажахын продуктнуудые абаха ба гүрэндэ худалдаха табан жэлэйнгээ түсэб бүхы талаарнь дүүргэhэн байна.

Үнгэрэгшэ жэлдэ аймагай таряашад 580 мянган центнер гэхэ гү, али гектар бүриhөө 13,2 центнер таряа хуряажа абаа. «Родина», Ранжуровай нэрэмжэтэ колхозууд, Алтайн совхоз гектарай 18—20 центнер таряа ургуулжа шадаа. Тиигэжэ аймагнай гүрэндөө 203,5 мянган центнер таряа худалдаа, үрэhэн хүсэд хаагдаа.

Теэд шэнэ табан жэлдэ манай аймагай ажалшадай урда бүри ехэ зорилгонууд табигдана. Арбадахи табан жэлдэ ороохо таряа абалгаяа 25 процентээр, овощ, хартаабха — 32—50 процентээр, hү — 20, мяха — 30 процентээр дээшэлүүлхэ байнабди. Энэмнай бэрхэшээлтэйхэншье hаа, бэелүүлжэ боломоор зорилго гээшэ. Зүгөөр уhалууриин газар үргэдхэгдэхэ. «Родина» колхоздо 1100 гектар, Ехэ-Нугын совхоздо 1000 гектар, «Пограничный» совхоздо 600 гектар уhалха системэнүүдые бариха, мүн культуртехническэ хүдэлмэри хэхэ талаар Госпланай, Хүдөө ажахын болон Мелиораци, уhанай ажахын министерствэнүүдэй зүгhөө ехэ туhаламжа хэрэгтэй.

1974 ондо аймагтамнай «Бурводстрой» трестын шэнэ ПМК байгуулагдаа hэн. Мүн культуртехническэ хүдэлмэри хэхэ уялга «Сельхозтехника» нэгэдэлэй отделенидэ, «Росремводстрой» трестын Бэшүүрэй ПМК-гай филиалда даалгагданхай. Теэд эдэ предприятинууд техникэ, хэрэгсэлнүүдээр дутамаг дээрэhээ урдаа табигдаhан зорилгонуудаа бэелүүлжэ шаданагүй. Тиимэhээ эдэ предприятинуудта анхарал табижа, техникээр хангахыень республикын хүтэлбэрилхы органуудые гуйнабди.

Аймаг дотор 100 мянга гаран гектар хүнгэн хүрьhэтэй газар hалхинда үлеэгдэжэ, нүүдэл элhэндэ дарагдана. Саашадаа энэ элhые тогтоогоогүй hаа, аюултай гэжэ hанагдана. Тиимэhээ газарай хүрьhэ хамгаалха зорилготой тусхай лесомелиоративна станци аймаг дотор байгуулха шухала. Тэрэшэлэн аймаг дотор ой модоной бага дээрэhээ колхоз, совхозуудые барилгын модоор хангаха асуудал шиидхэхээр болоо. Энэ талаар республикын Министрнүүдэй Совет бодото хэмжээ абаха бэзэ.

1977 ондо Хяагта хотын тогтоhоор 250 жэлэй ой тэмдэглэгдэхэ байна. Мүнөө үедэ городые болбосон түхэлтэй болгохо, хүгжөөхэ хэмжээнүүд хараалагданхай. Илангаяа городые халуун уhаар, сэбэр уhаар, гэр байраар хангаха тушаа ехэ хүдэлмэри хэгдэхэ байна. Эндэ республикын Министрнүүдэй Соведэй туhаламжа хэрэгтэй.

РЕСПУБЛИКЫН ЭЛҮҮРЫЕ ХАМГААЛГЫН МИНИСТР Л. Д. МАДЫЕВА:

Областной партийна организациин хүтэлбэри доро юhэдэхи табан жэл соо улад зоной элүүрые хамгаалгын албанине хүгжөөхэ талаар ехэ хүдэлмэри хэгдээ. Энэ үедэ больницын оронуудай тоо 10,6 процентээр олон болоо, медицинскэ эмхи зургаануудые бариха хэрэгтэ 12,5 миллион түхэриг мүнгэн гаргашалагдаа. Энэмнай урда табан жэлэйхиhээ 1,7 дахин ехэ болоно. Республикын санэпидстанци, Хяагтын, Петропавловкын больнична комплекснууд, хирпиисын заводой поликлиникэ, түмэр замай больница гэхэшэлэн томо томо барилганууд хэгдэhэн байна.

Манай республика дотор мүнөө 2 мянга гаран врач, дунда эрдэмтэй 7 мянга гаран медицинскэ хүдэлмэрилэгшэ хүдэлжэ байна. Тэдэнэрэй мэргэжэл шадабарине улам дээшэлүүлхэ талаар ехэ хэмжээ-ябуулганууд бэелүүлэгдээ. Республиканска больницын дэргэдэ саг үргэлжын курс хүдэлнэ. семинар болон конференцинүүд үнгэргэгдэнэ. Манай республикада областьнууд хоорондын гурбан семинар-зүблөөн үнгэргэгдөө hэн. Манда бэрхэ мэргэжэлтэй врачнар олон. Клиническэ ординатура дүүргэhэн 150 гаран врач, медицинскэ эрдэмэй 13 кандидат ажаллажа байдаг. Дунда эрдэмтэй медицинскэ хүдэлмэрилэгшэдэй дунда элдэб янзын конкурснууд эмхидхэгдэнэ. Хүн зонине hайнаар хангаха асуудалаар городской конференци үнгэргэгдөө hэн.

Промышленна предприятинуудай, барилгын болон транспортын эмхи зургаануудай хүдэлмэришэдтэ медицинскэ туhаламжа үзүүлхэ хэрэг нарижуулан hайжаруулагдажа байна. Байгал-Амарай түмэр замай барилгын эхилhэнhээ хойшо тэндэхи хүдэлмэришэдые медико-санитарна талаар хангахын тула али болохо хүдэлмэри хэгдээ. Малшад, ой модоной хүдэлмэрилэгшэд болон геологуудые медицинскэ талаар хангаха асуудалда ехэ анхарал хандуулагдана.

Табан жэлэй туршада, илангаяа эхэнэрнүүдэй уласхоорондын жэлтэн дашарамдуулан, хүүгэдэй, нарайлха эхэнэрнүүдтэ туhалдаг эмхи зургаануудай баазые бэхижүүлхэ зорилгоор ехэ хүдэлмэри хэгдэhэн байна.

Гэхэ зуура, хүн зонине медицинскэ талаар хангалгын хэрэгтэ дутуу дунданууд үшөөл бии байhаар. Медицинскэ хүдэлмэрилэгшэдэй hэлгэлгэ олон, зарим хүнүүд ажал хэрэгтээ hалан муугаар, албан хойрогоор хандадагшье ябадал бии.

Медицинскэ эмхи зургаануудай материально-техническэ үндэhэ hуурине шэнэлэн хубилгаха хүдэлмэри ехэ нобшо нозогойгоор ябуулагдана. Илангаяа Буряадай барилгын управлениин барилгашад манда ехэ үритэй болонхой. Тэдэнэр табан жэлэй туршада хэрэглэгдэхээр hомологдоhон мүнгэнэй 87 процентыень лэ ашаглаhан байха юм. Медицинскэ эмхи зургаануудай барилгануудые хангалтагүйгөөр бүтээжэ байhан тухай асуудал республикын дээдын органуудта нэгэнтэ бэшэ зүбшэгдэhэн байгаа. Гэбэшье эрид хубилалта болоногүй.

Үнгэрhэн хоёр табан жэлэй туршада республика доторнай клубуудые, hургуулинуудые, интернадуудые өөhэдынгөө мүнгэ зөөреэр бариха хэрэг үргэнөөр эмхидхэгдэhэн байна. Минии hанахада, иимэ гуримаар промышленна предприятинууд, колхоз болон совхозууд медицинскэ эмхи зургаануудые бодхоохо арга боломжоор ехэ. Энээн тушаа партийна, советскэ болон ажахын органууд саашадаа анхаралаа ехээр табиха бэзэ гэжэ найдагдана.

Үбшэнэй шалтагаанаар үдэр бүри хэмгүй ехэ хүдэлмэриин сагай хаягдадаг байhые шэнжэлэлгэ элирхэйлэн харуулаа. Энэ илангаяа хүдөө ажахын үйлэдбэри дээрэ үзэгдэнэ. Гэхэ зуура ажахын зарим хүтэлбэрилэгшэд хүдэлмэрилэгшэдэй ажаллахада тааруу арга боломжо байгуулха гэжэ оролдоногүй. Илангаяа мал ажал дээрэ хүндэ байдал ушарна. Жэшээнь, олонхи ажахынуудай hаалишад хүйтэн байранууд соо ажаллана, зарим фермэнүүдтэ халуун уhан байдаггүй, хүндэ хүшэр хүдэлмэри улаан гараараа хэнэ. Тиихэтээ хамта фермэнүүдтэхи санитарна байдал ехэ муу байдаг. Энээнhээ болоjо hүнэй шанар муудадаг. Ушар иимэhээ саашадаа энэ асуудалда анхаралаа онсо хандуулхаар болоо.

* * *

Тоосоото элидхэлнүүдые зүбшэн хэлсэлгэдэ профсоюзуудай областной соведэй президиумэй түрүүлэгшэ **В. И. Титов**, Мухар-Шэбэрэй аймагай «Заганский» колхозой механизатор **Г. Н. Миронов**, СССР-эй Наукануудай академиин Сибириин отделениин Буряадай филиалай президиумэй түрүүлэгшэ **М. В. Мохосоев**, сэрэгэй алба хаагша **Ю. В. Тухаринов** гэгшэд хабаадалсаhан байна.

МАНДАТНА КОМИССИИН ЭЛИДХЭЛ

(Элидхэлшэ нүхэр БАРДОНОВ А. Б.)

Нүхэдүүд! Областной партийна XXIX конференци гайхамшаг үе сагта боложо байна. Юһэдэхи табан жэлэй түсэбтэ даабаринуудые совет арад амжалтатайгаар дүүргээд, урдаа табигдаһан зорилгонуудаа урагшатай һайнаар бэелүүлһэндээ арбадахи табан жэлэй богоһо баяртайгаар алхажа гараба. СССР-эй Верховно Соведэй дүрбэдэхи сесси дээрэ баталагдаһан манай ороной арадай ажахые 1976 ондо хүгжөөхэ гүрэнэй түсэб болон партиин XXV съездэдэ зорюулжа КПСС-эй Центральна Комитедэй гаргаһан «СССР-эй арадай ажахые 1976—1980 онуудта хүгжөөхэ гол шэглэлнүүдэй» проект хадаа шэнэ табан жэл оронойнгоо экономикын бүхы һалбаринуудые найдамтайгаар хүгжөөхэ, научно-техническэ дэбжэлтэ хангаха, арад зоной һуудал байдал саашадань һайжаруулха хэмжээнүүдые хараалаанхай.

Партиин обкомой тоосоото үе соо гайхамшаг хубилалтанууд болоһон байна. Энэ хугасаада республикын промышленность, хүдөө ажахын гол һалбаринууд, капитальна барилга саашадаа хүгжөө. Республикымнай газар дайда дээрэ Байгал-Амарай түмэр замай магистралиин барилга эхилэнхэй. Тэрэнэй барилгада республикын коммунистнууд, ажалшад эдэбхитэйгээр хабаадалсана.

Буряадай АССР-эй коммунистнууд түрэл партиингаа шиидхэбэринүүдые бэелүүлхэ хэрэгтэ харюусалга ехэтэйгээр хандажа, ажахын ба соёлой байгуулалтын бүхы участогуудта ажалшадые эмхидхэн элсүүлжэ, шударгы ажалай үльгэр жэшээ партийнабэшэ хүнүүдтэ харуулжа шадаха байна гээд конференциин урда тээ болоһон тоосоото-һунгалтын партийна суглаанууд элирхэйлэн харуулаа. Коммунистнуудай ниитэ политическэ ба үйлэдбэриин эдэбхи үүсхэлэй хүгжэлтэдэ партийна документнүүдые һэлгэлгэ ехэтэ нүлөөлөө, КПСС-эй XXV съездые нэрэтэй түрэтэйгөөр угтахын түлөө дэлгэрһэн социалис мүрысөөн коммунистнуудай харюусалга эрид дээшэлүүлээ гээд үнгэрһэн тоосоото һунгалтын партийна суглаанууд ба конференцинүүд дээрэ тэмдэглэгдэһэн байна.

Тоосоото-һунгалтын партийна суглаанууд, конференцинүүд эмхидхэлэй ба политическэ дээдэ хэмжээндэ боложо үнгэрөө. Тоосоото элидхэлнүүдые зүбшэн хэлсэлгэ залан сэхэ, тодорхой, бодото байдалда тааруу, ашатай туһатай шүүмжэлэлэй оршон байдалда үнгэрһэн байна. Суглаанууд ба конференцинүүд дээрэ абтаһан шиидхэбэринүүд соо бүхы ажалаа, экономикын ба соёлой байгуулалтын партийна хүтэлбэрилгын онол аргые нарижуулан һайжаруулха тодорхой хэмжээнүүд хараалагдаа.

Нүхэдүүд! Областной партийна конференцидэ 658 делегат һунгагданхай.

Районно бүхы партийна конференцинүүд дээрэ һунгалтанууд зүбөөр, дуугаа үгэхэ, хүтэлбэрилхы партийна органуудай һунгалта үнгэргэхэ тухай партиин Уставай ба КПСС-эй ЦК-гай инструкциин эрилтэнүүдтэй зохилдуулан үнгэргэгдөө. КПСС-эй обкомой VI пленумэй тогтоолоной ёһоор партиин 65 гэшүүнһээ нэгэ делегат һунгагдаа гэжэ мандатна комисси областной партийна XXIX конференцидэ элидхэнэ. Мандатна комисси шалгажа үзөөд, бүхы делегадуудай этигэмжэ түлөөлгые зүб гэжэ тоолобо.

Бүхы районно партийна организацинуудай түлөөлэгшэд конференциин хүдэлмэридэ хабаадалсана. Железнодорожно районой партийна организациһаа 112 делегат, Советскэ—90, Октябрьска—61, Кабанскын аймагай партийна организациһаа — 44, Загарайн—38, Сэлэнгын—37, Хяагтын—37, Улаан-Үдын—26 делегат конференцидэ һунгагданхай.

Нүхэдүүд! Областной партийна XXIX конференциин хүдэлмэридэ республикын бүхы ажалшадай түлөөлэгшэд хабаадана. Промышленностьда, барилгын, транспортын ба холбооной организацинуудта хүдэлдэг 223 делегадай 155-ниинь хүдэлмэришэд болоно. Республикын колхоз болон совхозуудай, хүдөө ажахын бусад предприятинуудай партийна организацинуудһаа 160 делегат конференциин хүдэлмэридэ хабаадана. Тэдэнэй дунда олон мэргэжэлтэй 24 механизатор, 29 һаалишан, 22 хонишон, мал адуулагша 9 хүн бии.

Промышленна ба хүдөө ажахын үйлэдбэриин мэдээжэ түрүүшүүл делегадуудай дунда олон. Тэдэнэй нэрые бидэнэр мүнөө омогорхолтойгоор дурданабди. Улаан-Үдын Ленинэй орденто локомотив-вагон заһабарилгын заводой инструментальна цехэй токарь, Социалис Ажалай Герой Борис Захарович Поздеев тэдэнэй тоодо ороно. Хубиингаа табан жэлэй дабарие нүхэр Поздеев нёдондо жэлэй августда дүүргээ һэн. Уралан нарижуулгын 37 дурадхал оруулжа, тэдэнэй 36-ниинь үйлэдбэридэ нэбтэрүүлэгдэнхэй.

Хандагатайн леспромхозой комплексно бригадые даагша, Социалис Ажалай Герой Алексей Павлович Кудряшов республика дотороо мэдээжэ болоһоор үнинэй. Энэ бригадын гэшүүд табан жэлэй туршада 110 мянган кубометр модо бэлэдхэхэ түсэбөө 3 жэл 4 һара соо дүүргээд, 22 мянган кубометр модо түсэбһөө үлүү бэлэдхээ.

Сэлэнгын совхозой һаалишан, Социалис Ажалай Герой Надежда Лазаревна Тадвашкина ажалай эрхим илалта туйлаа. Хубиингаа табан жэлэй даабарие 2 жэл 11 һарын хугасаада дүүргээ һэн. Үнгэрэгшэ табан жэлэй туршада үнеэнһээ 5.500 килограмм һү жэл бүри абажа байгаа.

Зэдын аймагай Борьёогой совхозой хонишон, Социалис Ажалай Герой Гасаран Лубсанович Рабдаев үйлэдбэриин ехэ амжалтатай ябана. Юһэдэхи табан жэлэй хугасаада хамтадаа 3786 хурьга абаа гэхэ гү, али 100 эхэ хонин бүриһөө жэлдээ дунда зэргээр 125 хурьга түлжүүлжэ байгаа.

Баунтын аймагай Ципиканай приискын Маловска үйлэдбэриин участогай комсомол-залуушуулай бригадые даагша, Ажалай Улаан Тугай ба «Хүндэлэлэй Тэмдэг» орденуудта хүртэһэн Василий Николаевич Маслов, Улаан-Үдын нарин сэмбын комбинадай нэхэгшэ, Октябриин Революциин орденто Зинаида Григорьевна Ключникова, «Туяана» гэжэ үйлэдбэриин нэгэдэлэй оёдолшон, Ажалай Улаан Тугай орденоор шагнагдаһан Розалия Николаевна Миронова болон бусад олон ажалай түрүүшүүл түс конференциин хүдэлмэридэ хабаадалсана.

Нүхэдүүд! Экономико хүтэлбэрилтые нарижуулан һайжаруулха асуудалда Коммунис парти тон ехэ анхарал хандуулна. Һүүлэй үедэ промышленна томо комбинадууд болон нэгэдэлнүүд, хүдөө ажахын трестнүүд эмхидхэгдэнхэй. Ажалшадай коллективүүдые эмхидхэн хүтэлбэрилхэ ба хүмүүжүүлхэ шадамар бэрхэ кадрнууд республика доторнай урган гараа. Тэдэнэй олонхинь конференциин делегадаар һунгагдаһан байна.

Промышленна предприятинуудай, барилгын ба транспортын эмхинүүдэй 58 хүтэлбэрилэгшэ, 25 совхозой директор, 22 колхозой түрүүлэгшэ конференциин хүдэлмэридэ хабаадана. Иимэ олон хүтэлбэрилэгшэдые конференциин делегадуудаар һунгаһан ушар хадаа коммунистнуудай дунда тэдэнэй хүндэтэй болоһониие гэршэлнэ. Республикымнай эрдэмтэдэй, багшанарай, медицинын ба соёлой хүдэлмэрилэгшэдэй, литература болон искусствын ажал ябуулагшадай түлөөлэгшэнэр делегадуудай дунда бии.

Партийна 95 хүдэлмэрилэгшэ конференциин делегадаар һунгагданхай. Тэдэнэй дунда партиин горкомой, райкомуудай 33 секретарь, партийна эхин организациин 33 секретарь бии. Партийна хүдэлмэрилэгшэдые конференциин делегадаар һунгаһан ушар коммунистнууд болон олониитэ ажалшадай дунда тэдэнэй этигэмжэтэй ба хүндэтэй болоһониие гэршэлнэ.

Манай обществодо ажалшадай депутадуудай Соведүүд, профсоюзай болон комсомолой организацинууд шухала үүргэ дүүргэдэг гээшэ. Гүрэнэй болон ниитын ажал ябуулгые хүтэлбэрилхэ, ажалшадые коммунис ёһоор хүмүүжүүлхэ талаар Соведүүдэй, профсоюзай ба комсомолой үүргэ саашадань дээшэлүүлхэ асуудалда парти ехэ анхарал хандуулна. Республикын советскэ, профсоюзай, комсомолой органуудай 95 хүдэлмэрилэгшэ конференциин делегадаар һунгагдаа.

Коммунис байгуулалтын бүхы участогуудта совет эхэнэрнүүд эрэшүүлтэй адли ажаллажа байдаг. Тэдэнэр КПСС-эй XXV съездые нэрэтэй түрэтэйгээр угтахын түлөө дэлгэрһэн (…)эдэ арадай социалис мүрысөөндэ эдэбхитэйгээр хабаадалсана, шэнэ үнэтэ үүсхэлнүүдые гаргана. Гүрэнэй болон ниитын ехэ ажал ябуулна. Конференциин делегадуудай дунда 169 эхэнэр бии гэхэ гү, али бүхы делегадуудай 25,6 процентнь болоно.

Конференциин делегадууд эрдэм болбосоролойнгоо талаар иимэ байна. Бүхы делегадуудай 70 гаран процентнь дээдэ ба дунда эрдэмтэй хүнүүд болоно. Тэдэнэй дунда 135 инженер ба техничүүд, 103 агроном, зоотехник болон ветеринарна хүдэлмэрилэгшэд, 88 багша, врач ба соёлой хүдэлмэрилэгшэд, эрдэмэй 32 доктор болон кандидадууд бии. Эдэ баримтанууд наука ба соёл культурын, эрдэм гэгээрэлэй улам саашадаа хүгжэжэ, олон янзын мэргэжэлтэдые бэлдэхэ хэрэгэй бүри үргэдэжэ байһаниие элирхэйлэн харуулна.

Нүхэдүүд! Конференциин делегадууд партийна стажайнгаа, наһанайнгаа талаар иимэ байна. 21 делегат 1931—1940 онуудта партида ороһон байгаа. Энэмнай манай республикада үгытэйшүүлэй хамтын ажалтай боложо, социалис индустриин үндэһэ һууриин табигдажа байһан үе болоно. 55 делегат Эсэгэ оронoo хамгаалгын Агууехэ дайнай хүндэ хүшэр үедэ партида ороһон байна. 1946—1970 онуудта партида ороһон 402 хүн делегадаар һунгагданхай. 5 жэлһээ доошо партийна стажтай 80 делегат конференцидэ хабаадалсана.

Конференциин бүхы делегадуудай 6.8 процентнь 30 хүрэтэр наһатай, 28.9 процентнь — 31—40, 46.5 процентнь — 41—50, 17.8 процентнь 50-һаа дээшэ наһатай байна. Тиигэхэдээ ажалай ута зам гаталан гараһан, Эхэ оронойнгоо нэрэ түрые, бэеэ даадаһан байдалые хамгаалалсаһан, социалис обществын үндэһэ һуури табилсаһан ба залуу коммунистнууд конференциин хүдэлмэридэ хабаадалсана. Энэ хадаа манай алдарта Ленинскэ партиин революционно ба ажалай үг заншалай үеһөө үедэ дамжуулагдажа байһанай эли тодо гэршэ болоно.

Манай ороной 15 яһатанай түлөөлэгшэд конференциин делегадаар һунгагдаһан байна. 356 ород, 253 буряад, 20 украин, 12 татар, 3 эвенк яһатанай делегадууд конференцидэ хабаадана. Бусад яһатанай 14 түлөөлэгшэ делегадаар һунгагданхай. Энэ ушар хадаа манай ороной аха дүү арадуудай бата бэхи хани барисаае улам саашадань хүгжэхэ хэрэгтэ Коммунис партиин ехэ анхарал хандуулдагые элирхэйлнэ.

Республикын ажалшадай эрхимэй эрхим түлөөлэгшэд конференциин делегадуудаар һунгагдаһан байна. Тэдэнэй шэн габьяата ажалые парти болон правительство үндэрөөр сэгнэһэн байха юм. Конференциин 524 делегат Советскэ Союзай орден ба медальнуудаар шагнагданхай, 13 делегат Социалис Ажалай Геройн нэрэ зэргэдэ хүртэнхэй. Тиихэдэ 30 делегат Ленинэй орденоор, 26 делегат Октябриин Революциин орденоор шагнагдаһан, 2 делегат СССР-эй Гүрэнэй, 3 делегат РСФСР-эй Гүрэнэй шангуудай лауреадууд болоһон, 86 делегадта РСФСР-эй ба Буряадай АССР-эй хүндэтэ нэрэ зэргэнүүд олгогдоһон байна.

Конференциин делегадууд партийна ба гүрэнэй ажал ябуулгада эдэбхи үүсхэлтэйгээр, харюусалга ехэтэйгээр хандадаг, ниитын хэрэгэй түлөө саг үргэлжэ оролдожо ябадаг, республикын коммунистнуудай, бүхы ажалшадай этигэл найдабарида хүртэһэн хүнүүд байха юм. Конференциин 490 делегат партийна хүтэлбэрилхы органуудай — КПСС-эй обкомой ба горкомой, райкомуудай, парткомууд болон партбюронуудай гэшүүдээр һунгагданхай. 94 делегат СССР-эй, РСФСР-эй ба Буряадай АССР-эй Верховно Соведүүдэй, 251 делегат нютагай Соведүүдэй депутадуудаар һунгагдаһан байна. Областной партийна XXIX конференциин делегадуудай намтарые хаража үзэхэдэ, тоосоото үе соо областной партийна организациин бүри бэхижэһэнэй, олониитэтэй холбоо барисаагаа улам бэхижүүлһэнэй, эмхидхэлэй болон хүмүүжүүлгын ажал ябуулгаа бүри дээшэлүүлһэнэй гэршэ болоно гээшэ.

Нүхэдүүд! Юһэдэхи табан жэлдэ хараалагдаһан түсэбтэ даабаринуудай, ажалшадай абаһан социалис уялгануудай дүүргэлтын дүнгүүдые областной партийна XXIX конференци согсолон гаргаад, республикын арадай ажахын ба соёл культурын саашадаа хүгжэхэ гол зорилгонуудые тодорхойлхо байна. Эдэ шухала зорилгонуудые, амжалтатайгаар бэелүүлгэ хадаа областной партийна организациин коммунистнуудай нэрэ хүндын хэрэг болоно гээшэ.

Дээрэ дурсагдаһанай үндэһөөр энэ элидхэлые баталаад, делегадуудай саг зуурын үнэмшэлгэнүүдые мандадуудаар һэлгэхые зүбшөөхыень областной партийна XXIX конференциие мандатна комисси гуйна.

ЯНГИНАМА ХҮЙТЭНЭЙ ҮЕ

Хагсуу хүйтөөр хасар шэмхээд абадаг январь һара Буряадтамнай буужа ерэнхэй. Энэ жэлэй түрүүшын һарада номгон, үүлэгүй үдэрнүүд олон байба. Саһан багаар орохо. Илангаяа хүйтэн үдэрнүүдэй болоходо, газарай ехээр хүрэхэдэ, агаарта удхэн сагаан манан хөөрэхэ. 40 градус хүрэтэр хүйтэрхэдэ, энэ манан бүришье удхэрдэг.

Сибирь оромнай далайһаа холо байдаг тула, эндэхи агаар ехээр шэнгэрдэг гээшэ. Январь һарада агаарай температура декабриинхиһаа — 2 — 6 градусаар хүйтэн байдаг.

Мүнөө жэлэй январьда Буряадтамнай һарын туршада агаарай дунда зэргын температура 20—24 градус, тиихэдэ республикын хойто аймагуудта 25—29 градус хүйтэн байхаар хүлеэгдэнэ. Зарим нютагуудта һарын туршада 1—10 миллиметр саһан унаха.

Һарын түрүүшын арбан үдэрэй туршада сэлмэжэ, бүрхэжэ байба. Саашадааашье хаа-яа багахан саһан орохо.

Һүниндөө 20—25 градус хүйтэн байха, хойто аймагуудта 25—30 градус, үдэртөө 9—14 градус хүрэтэр хүйтэрхэ. Түрүүшын арбан хоногой һүүл багаар һүниндөө 30—35 градус, хойто аймагуудта 34—39 градус хүрэтэр хүйтэн байгаа.

Хоёрдохи арбан хоногой түрүүшын табан хоногто, гурбадахи арбан хоногой һүүл багта хүйтэн шангадаха. Эдэ үдэрнүүдтэ һүниндөө 35—40 градус, хойто аймагуудта 40—45 градус хүйтэрхөөр хүлеэгдэнэ.

Январиин 15-һаа 25 болотор бага сага саһан орохо. Һүниндөө 25—30, үдэртөө—13—17 градус хүйтэн болохо.

Байгал-Амарай түмэр замай барилга шадар түрүүшын хорин хоногто үүлэтэйшэг байха, хаа-яа багахан саһан орохо.

Эндэмнай хоёрдохи арбан хоногой эхиндэ ба һарын һүүл багаар һүниндөө ехээр хүйтэрхэ, зарим үдэрнүүдтэ 40—45 градус хүрэтэр хүйтэрхэ. Бэшэ сагтань һүниндөө 30—35, үдэртөө 15—21 градус, һарын тэн багта нэгэ бага хүйтэнэй амин бууража, һүниндөө 20—25 градус хүйтэн болохо байна.

Н. АФОНИНА.

Телефон телеграф радио ХИЛЫН саанаһаа

АДДИС-АБЕБЭ

Африкын хүтэлбэрилэгшэдэй уулзалгын урдахана

ТАСС

Африкын нэгэдэлэй эмхиин гэшүүдэй — эндэхи гүрэнүүдэй толгойлогшонорой ба оронуудай правительствануудай онсо яаралтай ассамблейн зүблэхэ зүйлдэ Анголодохи байдал тухай нэгэл асуудал табигдахань. ОАЕ-гэй Министрнүүдэй соведэй эндэ һаяхан болоод тараһан ээлжээтэ бэшэ сессидэ хабаадагшад иимэ шиидхэбэри гаргаа.

Бурундиин ба АРЕ-гэй түлөөлэгшэд үгэ хэлэхэдээ, гадаадын зээрхэг түримхэй зэбсэгтэ добтолгодо дайрагдаһан аха дүү оронии—Анголын Арадай Республикые хамгаалха гэжэ шиидэнхэй байһан тухайдаа мэдүүлбэ.

МАДРИД

Буһалгаалан бодогшодтой һаналаа нэгэдэн дэмжэнэ

ТАСС

Мадридай метрополитенэй дүрбэ мянган хүдэлмэрилэгшэдэй забастовко үргэлжэлһөөр. Эдэнэр ажаллаха арга боломжыень һайжаруулха, салин хүлһыень нэмээхэ, профсоюзна эмхинүүдые тогтоохо эрхэ олгохо эрилтэ табина. Засагаархидай хашалтын улам ехээр хэгдэжэ байбашье, сэрэгэй мэргэжэлтэдэй эльгээгдэһэн ганса линиидэ метрогоор ябалга һэргээгдээ.

Буһалгаалан бодогшодтой һаналаа нэгэдэн дэмжэхэ хүдэлөөн бүхы орон дотор улам үргэдэжэ байнхай. Мадридтахи эгээн томо компаниинуудай нэгэн — «Стандарт-Итт» гэдэгэй 16.000 гаран хүдэлмэришэд метрополитенэй хүдэлмэришэдэй эрилтые дэмжэһэн забастовко соносхобо. Эдээнтэй «Сименс индустриа электрика», «Конструксионес аэронаутикас», «Келвинейтор» гэхэ мэтэ хэдэн томо компанинуудай хүдэлмэришэд нэгэдээ.

ЛОНДОН

ГРАЖДАН ДАЙН БОЛОХЫН ТУЙЛДА ХҮРЭНХЭЙ

ТАСС

Эдэнэй аша туһада шэнэ буултануудые Лондоной зүгһөө хээгүй һаань, граждан дай эхилхэбди гэжэ Хойто Ирландидахи протестан хархис этэгээдүүд занана.

«Ольстерые хамгаалха ассоциаци» гэдэг протестан ультрын хархис этэгээдүүдэй сэрэгэй түхэлтэй эгээн ехэ эмхиин тунхаглаһан мэдүүлгэ дотор иигэжэ тэмдэглэгдэнэ: Хойто Ирландида сэрэгэй хёмороолной эхилэлгэнь холо бэшэ болоо.

Премьер-министр Г. Вильсон телевиденеэр үгэ хэлэхэдээ, граждан дайн болоо һаа, Хойто Ирландиие һандаралда оруулха байха гэжэ мэдүүлбэ. Гэхэ зуура, авиадесантна түсхай албанай (САС) подразделенинүүдые Хойто Ирланди хүдар эльгээхэ гэһэн правительствынгаа шиидхэбэрие зүбтүүлхэ гэжэ һэдээ. Энэ шиидхэбэринь Хойто Ирландида, мүн Англи доторшье олониитын эрид буруушаалаар угтагдаһан байна. Юундэб гэхэдэ, һүйдхэлэй хорото ябуулгануудые хэжэ мэргэжэһэн тэдэ подразделениинүүд протестан хархис этэгээдүүдые номгодхохын тулада бэшэ, харин граждан эрхынгээ түлөө тэмсэжэ байгаа Ольстерын арад зоной тэмсэлые дарахын тула хэрэглэгдэхэ болоно бшуу.

ПЕКИН

Чжоу Энь-лай үхэбэ

ТАСС

КПК-гай ЦК-гай түрүүлэгшын орлогшо, КНР-эй Гүрэнэй соведэй премьер Чжоу Энь-лай хорото хабдар үбшэнһөө шалтагаалан, 78-дахи наһандаа үхэбэ гэжэ эндэ түсхайлан соносхогдоо.

БОЛГАРИИН АРАДАЙ РЕСПУБЛИКА—һурагшадай орон. Дээдэ һуралсалай хорин дүрбэн заведенидэ 108 мянган хүбүүд, басагад, тэрэ тоодо дэлхэйн 90 ороной 3.500 түлөөлэгшэд һуража байдаг.
ЗУРАГ ДЭЭРЭ: медицинын институдай (Софи) студентнэр.

БТА—ТАСС-ай фото.

ДАКАР

Үндэһэ яһанай илгаа гаргагшадые буруушана

ТАСС

Намибидахи хүнэй эрхэнүүдые хаража үзэхэ зорилготой уласхоорондын конференцидэ хабаадагшад Урда Африкын Республикын фашис захиргаае эрид буруушааба. ООН-ой шиидхэбэринүүдые, дэлхэйн олониитын эрилтэнүүдые баһамжалан, эдэнэр Африкын энэ оронние хуули бусаар булимтаран эзэмдэжэ байнхай.

Баруун-Урда Африкын арадай эмхиин (СВАПО) түрүүлэгшэ С. Нуйома конференци дээрэ үгэ хэлэхэдээ, Эхэ оронойнгоо сүлөөтэ ба бэеэ дааһан байдалай түлөө, хайшалта харшалалта ба дарлалта мүлжэлгэдэ, гадаадын монополинуудай гутамшаг ябадалда эсэргүүгээр ороной патриодуудай хэжэ байһан баатаршалгата тэмсэл тухай хөөрэбэ.

ЮАР Намибиие булимтаран эзэмдэлгээ дары болюулха, мүн Анголоһоо сэрэгүүдээ гаргаха ёһотой гэжэ бидэ эрилтэ табинабди гээд СВАПО-гой түрүүлэгшэ мэдүүлбэ.

НЬЮ-ЙОРК

Израилиин харата ябуулганууд

ТАСС

Ливанда эсэргүү һүйдхэлтэ ябуулгануудаа Израилиин дээрмэшэ сэрэгшэд үргэлжэлүүлһээр. ООН-һоо Дүтын Зүүн зүгтэ байдаг бүлэг адаглагшадай эндэ тунхаглагдаһан ээлжээтэ элидхэл дотор хэлэгдэһэнэй ёһоор, Израилиин — Ливанай сектортэхи байдал түгшүүрилтэй байһаар. Израилиин сэрэгшэд харата ябуулгануудаа үргэлжэлүүлнэ.

Үнгэрһэн жэлэй декабрь һарада эбэй хэлсээе Израиль 40 гара дахин хазгайрууллаа. Тэрэнэй сэрэгүүд Ливанай газар дайда руу хэдэн удаа нэбтэрэн оробо. Израилиин реактивна самоледууд декабрь һарада Ливанай газар дайда дээгүүр хори гара дахин ниидэһэн, сэрэгэй корабльнууд Ливанай уһа руу хоёр дахин ороһон байгаа.

СЭНХИР ЭКРАН

ВОСКРЕСЕНИ, 11

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

«Орбита». 09.00 — Хоккейгээр уласхоорондын уулзалга. «Нью-Йорк айлендерс» — «Крылья Советов». Нью-Йоркһоо (США) дамжуулга. 11.30 — «Хүгжэмтэ киоск» (үнгэтэ). 12.00—12.10 — Забһарлалга. 12.10—Мультфильмнүүдэй программа: «Стрекоза и муравей» и «Аргонавты» (үнгэтэ). 12.40—12.50 — Забһарлалга. 12.50 «Лоза моя виноградная» — баримтата фильм (үнгэтэ). 13.00 — «Советскэ Союзда алба хэнэб!». 14.00—«Урагшаа, хүбүүд!» (үнгэтэ). 15.00 — Киногоор аяншалагшадай клуб (үнгэтэ). 16.00—Уласхоорондын һонин. 16.30 — «Комсомольск» — уран һайханай фильм. 18.30 — «Время». 19.00 — 19.10—Забһарлалга. 19.10 — И. С. Бах. Ю. Казаков чаадаха (баян). 19.20 — «Хүдөөгэй час». 20.20 — Мультфильмнүүдэй программа (бэеэ хүсэһэн хүнүүдтэ). 21.00 — Шэнэ һонин. 21.15 — 21.25 Забһарлалга. 21.25 — «Хүгжэмтэ киоск» (үнгэтэ). 21.55 — «Комсомольск» — уран һайханай фильм. 23.50 — 24.00 — Забһарлалга. 24.00 — «Время».

ТЕЛЕВИДЕНИ

Январиин 11-һээ 18 болотор

ПОНЕДЕЛЬНИК, 12

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

Улаан-Үдэ. 18.30 — Дамжуулгын программа. 18.35 — һурагшадта зорюулагдаһан дамжуулга. 19.05 — «Социалис оронууд» гэһэн хөөрэлдөөн (буряадаар). 19.25 — «Энээние хэншье сахиха ёһотой» (хөөрэлдөөн). 19.35 — «Ажалай эстафетэ». 20.05 — Мультфильмнүүдэй программа. 20.35 — «Сэсэг» — эхэнэрнүүдэй тележурнал (1975 оной декабриин 29-нэй суранзан бэшэлгэ). 21.35 — «Уласхоорондын шэнжэлэл». 21.55 — «Арадай уран бэлигтэнэй» фестиваль. Уран һайханай бүлгэмдэ хабаадагшадай концерт.

ВТОРНИК, 13

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

«Орбита». 09.05—«Герой залуу гвардеецүүдэй түрэһэн нютагта». 10.05 — Баримтата фильмүүдэй программа. 11.20—«Уран шүлэг». Л. Татьяничева. 11.45 — «Хухюу нотохонууд» (үнгэтэ). 12.00 — Шэнэ һонин. 12.10 — «Ерыш наашаа, онтохон!» (үнгэтэ). 12.40 — Забһарлалга. 12.50 — «Маанадтай хамта хэ, маанад шэнги хэ, маанадһаа һайнаар хэ». ГДР-һээ дамжуулга. 13.50 — «Баатаршалга» — телеальманах. 14.20 — «Хүгжэм». Залуу гүйсэдхэгшэд. 15.00 — **«Съездһээ съезд хүрэтэр». Совет Киргизи** (үнгэтэ). 16.55 — «Борец и клоун» — уран һайханай фильм (үнгэтэ). 18.30 — «Время».

Улаан-Үдэ. 19.00—«Уласхоорондын шэнжэлэл» (буряадаар).

«Орбита». 19.20 — «Граф Люксембург» — хүгжэмтэ зүжэг. (Ф. Легарай опереттэ). 21.00 — Шэнэ һонин. 21.15 — Баримтата фильм. 21.25 — **«Съездһээ съезд хүрэтэр» Совет Киргизи** (үнгэтэ). 23.20 — Забһарлалга. 23.30 — Баледэй артистнарай концерт (үнгэтэ). 24.00 — «Время».

ХОЕРДОХИ ПРОГРАММА

«Орбита». 19.10 — Баримтата фильм.

Улаан-Үдэ. 19.20 — Телевизионно һонин. 19.40 — «Буряадай уран зураашадай мастерскойнууд соо».

СРЕДА, 14

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

«Орбита». 09.00 — «Нүхэр дуун» — хүгжэмтэ эстафетэ (үнгэтэ). 10.30 — Фигурна һолжоролгоор Европын чемпионат. Хоёр хоёроороо һолжоролго. Швейцариһаа дамжуулга (үнгэтэ). 11.30—Омскын нефть болбосоруулдаг комбинадай дуу, хатарай ансамблиин концерт (үнгэтэ). 12.00 — Шэнэ һонин. 12.10 — «Бүмбэрсэг дэлхэйе тойрон». Антарктида. 12.40 — Забһарлалга. 12.50 — Зураг бүхэндэ — наран (үнгэтэ). 13.05 — Экранда—кинокомеди. «Подкидыш». 14.15 — «Мүнөөнэй эрдэм наука» (үнгэтэ). 14.45 — «Нүхэр дуун» — хүгжэмтэ эстафетэ (үнгэтэ). 16.15 — «Юһэдэхи студи». Валентин Зорин дамжуулга хэнэ. (үнгэтэ). 17.25—«Колхидын домог» — уран һайханай фильм. Телевизионно фильмүүдэй Бүхэсоюзна VI фестивалиин шанда хүртэһэн фильм. 18.30—«Время». 19.00 — Забһарлалга. 19.10 — «Съездһээ съезд хүрэтэр». «1976 ондо ашаглалгада орохо барилганууд». 19.55 — Фигурна һолжоролгоор Европын чемпионат. 21.00—Шэнэ һонин.

Улаан-Үдэ. 21.15 — «Талын галнууд» — тележурнал (буряадаар). 21.55 — Шэнэ һонин. 22.05 — Киноочерк.

«Орбита». 22.20 — «Юһэдэхи студи» (үнгэтэ). 23.20 — Забһарлалга. 23.30 — «Мүнөөнэй эрдэм наука» (үнгэтэ). 24.00 — «Время».

ХОЕРДОХИ ПРОГРАММА

Улаан-Үдэ. 20.35 — Телевизионно һонин. 20.55 — «Элүүр энхэ байлга» (буряадаар).

«Орбита». 21.15—«Колхидын домог» уран һайханай фильм.

ЧЕТВЕРГ, 15

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

«Орбита». 09.25—«Спортлото». 09.35—«Хани барисаанай дуунууд». Үхибүүдэй хоорой коллективүүдэй концерт. Социалис оронуудай радио ба телевидени (үнгэтэ). 1045—Фигурна һолжоролгоор Европын чемпионат. 12.00—Шэнэ һонин. 12.10 —Баледэй артистнарай концерт. (үнгэтэ). 12.40—Забһарлалга. 12.50—«Үхибүүдтэ—фильм. «О чем молчала тайга» (үнгэтэ). 14.10—«Спортлото». 14.20—«Олон түмэнэй ленинскэ университет». 14.50— Дэлхэйн арадуудай оюун бэлиг. 15.35—«Театр тухай хөөрөөн». «Коммунистын түхэл шэнжэ совет сценэ дээрэ» (үнгэтэ). 16.40—«Саг хүлеэнэгүйл»—уран һайханай фильм. (1-дэхи сери, үнгэтэ). 18.30—«Время». 19.00—Забһарлалга. 19.10 — «Спортлото» 19.20—«РСФСР-эй арадай артист В. Климов наадана» —фильм-концерт (үнгэтэ) 19.45—фигурна һолжоролгоор Европын чемпионат. 21.00—Шэнэ һонин. 21.1[…] —Д. Лондоной түрэһөөр 100 жэлэй ойдо. «Саг хүлеэнэгүйл» (1-дэхи сери). 22.30—«Олон түмэнэй ленинскэ университет». «Ажал хүдэлмэреэр хүмүүжүүлгэ—залуушуулые коммунис хүмүүжүүлгын хуби». 23.00—Совет поэдүүдэй шүлэгүүд (үнгэтэ). 23.20—Забһарлалга. 23.30—«Шатарай һургуули» (үнгэтэ). 24.00—«Время».

ПЯТНИЦА, 16

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

«Орбита». 09.45—«Хэ[…] сахюур»—телевизионно зүжэг (үнгэтэ). 10.30—Фигурна һолжоролгоор дэлхэйн чемпионат. Эрэшүүл. 11.3[…] —«Хүдэлмэришэнэй үнэн сэдьхэл» (үнгэтэ). 12.00—Шэнэ һонин. 12.10—«РСФСР-эй арадай артист В. Климов наадана» (үнгэтэ). 12.40—Забһарлалга. 12.50—«Горнистнар, дохёогоо үгыт!» (үнгэтэ). 13.35—Гүрэнэй хойто зүгэй ород арадай хоорой концерт (үнгэтэ). 14.20—«Арбадахи табан жэлэй зорилгонууд». 14.50—«Кино болгон буулгагдаһан уран зохёолнууд». «Первые радости» (үнгэтэ). 16.30 — «Зея мүрэнэй гэрэл». (Хоёрдохи дамжуулга, үнгэтэ). 17.10—«Саг хүлеэнэгүйл» (2-дохи сери). 18.30—«Время».

Улаан-Үдэ. 19.00—«Зохёон байгуулхы хараа түсэбүүд» (буряадаар). 19.20—Шэнэ һонин.

Орбита. 19.30—«Хүдэлмэришэнэй үнэн сэдьхэл»—киноочерк. 20.00—Фигурна һолжоролгоор Европын чемпионат. Эрэшүүл. 21.00 — Шэнэ һонин. 21.15—«Саг хүлеэнэгүйл» (2-дохи сери). 22.35—Гүрэнэй хойто зүгэй ород арадай хоорой концерт. 23.20—Забһарлалга. 23.30—«Хүдэлмэришэнэй һэшэхэл»—киноочерк. 24.00—Забһарлалга.

ХОЕРДОХИ ПРОГРАММА

«Орбита». 19.10—«Блестящий дивертисмент»—телевизионно уран һайханай фильм.

Улаан-Үдэ. 19.30—«Клубай һониннууд»—20.20—Телевизионно һонин. 20.40—Городто зорюулагдаһан программа.

СУББОТО, 17

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

«Орбита». 10.30—«Директор»—уран һайханай фильм (1-дэхи сери, үнгэтэ). 12.00 — Шэнэ һонин. 12.10—Мультфильмнүүд харуулагдаха. «Шог зугаа» ба «Бидэнэр Кляксые бэдэрнэбди» (үнгэтэ). 12.40—Забһарлалга. 12.50—«Үглөөнэй почто» — хүгжэмтэ дамжуулга. 13.20—«Таанадта, түрэлхидтэ». 13.50—«Һайн эд бараа элбэгээр гаргаха». 14.20—«Хүгжэмэй календарь». С. Я. Лемешев. 14.50—«Элүүр энхэ байлга» (үнгэтэ). 15.20 —Эстрадын концерт. «Хүгжэмэй серпантин» (үнгэтэ). 17.15—«Ханч харилсаан»—тележурнал (үнгэтэ). 17.45—«Циркын аренэ дээрэ» «США-гай цирк» (үнгэтэ). 18.30—«Время». 19.00 — Забһарлалга. 19.10—Фигурна һолжоролгоор Европын чемпионат. Спортын хатар (үнгэтэ). 21.00—Шэнэ һонин. 21.15—«ЦТ-гай экранда түрүүшынхеэ». «Напрасные огорчения» — уран һайханай фильм. 22.35—РСФСР-эй арадай артист Ю. Мазурокын концерт. 23.20—Забһарлалга. 23.30—«Совет Росси» гэһэн уран зурагай республикын табадахи выставкэ». Гоё шэмэглэлгын искусство» (үнгэтэ). 24.00—«Время». 00.30 — Хоккейгээр СССР-эй чемпионат. «Динамо» (Ригэ)—Сибирь.

ВОСКРЕСЕНИ, 18

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

«Орбита». 09.30—«Н. Грибачевой уран зохёолнуудай хуудаһануудаар». 10.10—«Хүгжэмэй һонин» (үнгэтэ). 10.45—«Директор» (2-дохи сери). 12.00—Шэнэ һонин. 12.10—«Бүгэдэ юумэ ойлгохо дуратайб»—киножурнал (үнгэтэ)). 12.25—«Партиин түсэб—арадай хэрэг». 12.40—Забһарлалга. 12.50—«Советскэ Союзда алба хэнэб!» 13.50—«Хүгжэмтэ киоск» (үнгэтэ). 14.20—Уласхоорондын һонин. (үнгэтэ). 14.50—«Хүдөөгэй багша»—уран һайханай фильм. 16.30—«Киногоор аяншалагшадай клуб» (үнгэтэ). 17.30—Фигурна һолжоролгоор Европын чемпионат. Эхэнэрнүүд. (үнгэтэ). 18.30—«Время». 19.00—Забһарлалга. 19.10—«Н. Грибачевой уран зохёолнуудай хуудаһануудаар». 20.00—«Хүдөөгэй час». 21.00—Шэнэ һонин. 21.15—«США-гай цирк».

Редактор Ц. Ц. ЧИБУДЕЕВ.

Манай адрес, телефонууд:

г. Улан-Удэ, ул. Ленина 35, телефоны приемная — 2-54-93, секретариат — 2-66-76, общественная приемная — 2-56-62.

Типография управления по делам издательств, полиграфии и книжной торговли Совета Министров БурАССР Н-01315. Заказ № 015[…]